GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZESKIEJ

GŁOS LUDU

CZWARTEK 7 MAJA 1998 ROKU TEL./FAKS (069) 66 07 252 NR 54 ◆ CENA 3,- Kč

OD WCZORAJ WE WROCŁAWIU

Dni Czeskie

Występem orkiestry dętej oraz uroczystym otwarciem wystawy fotograficznej z ubiegłorocznej powodzi w Polsce i Czechach rozpoczęły się wczoraj III Dni Czeskie we Wrocławiu.

Na 3-dniową imprezę zaplanowano spotkania biznesmenów obu państw, występy folklorystyczne zespołów polskich i czeskich, degustację piwa.

W ramach Dni Czeskich prezydent Wrocławia i burmistrz Hradca Kralowej podpiszą list intencyjny o współpracy partnerskiej.

PRACE NAD DOKUMENTEM TRZEBA BĘDZIE ROZŁOŻYĆ NA KILKA ETAPÓW

Koncepcja miasta

JABŁONKÓW (kor) - 200 tys. koron przeznaczy w tym roku Jabłonków ze swojego budżetu na opracowanie dogłębnej koncepcji rozwoju miasta na okres 15-20 lat.

Zdaniem sekretarza Urzędu Miejskiego Bogusława Kalety, jest to jednak zbyt mało, za przygotowanie materiału będzie trzeba bowiem zapłacić prawdopodobnie co najmniej 300-400 tys. koron - trzeba więc będzie ten proces rozłożyć na etapy.

Wzorem dla jabłonkowskiej koncepcji ma być koncepcja rozwoju Siemianowic Śląskich, z którymi miasto podpisało w kwietniu br. umowę o współpracy partnerskiej, oraz podobne dokumenty uchwalone niedawno przez radnych z Hawierzowa i Frydku-Mistku.

„Nasza koncepcja będzie się jednak znacznie różnić od tych już wspomnianych, każde miasto ma przecież specyficzne warunki. W każdym razie już teraz można powiedzieć, że przygotowanie koncepcji nie będzie łatwe i potrwa co najmniej 2 lata" - poinformował redakcję „GL" B. Kaleta.

Przedstawicielswo miejskie na swoim ostatnim posiedzeniu zobowiązało pracowników ratusza do opracowania warunków przetargu, na podstawie którego wyłoniona zostanie instytucja, która podejmie się prac nad przygotowaniem projektu koncepcji.

Materiał dotyczący warunków przetargu miałby być gotów najpóźniej do 25 maja i od razu rozesłany zostanie do instytucji, z którymi przedstawiciele Jabłonkowa rozmawiali już na ten temat.

▲ *W Ostrawie otwarto wczoraj ośrodek poradnictwa dla inwalidów i osób niepełnosprawnych. Chodzi o jedyną tego typu placówkę na północnych Morawach i Śląsku. W ośrodku można nie tylko obejrzeć najróżniejsze pomoce, ale także wypróbować je i zapoznać się z możliwościami ich zastosowania. Raz w tygodniu w ośrodku przyjmować będzie lekarz, który służyć zamierza zainteresowanym fachową radą i pomocą. Ośrodek znajduje się przy ul. Dworcowej 82. W lokalach byłego sklepu z rzeczami używanymi wybudowała go firma „Sivak" z Hradca Kralowej, która od 8 lat zajmuje się świadczeniem usług na rzecz ludzi niepełnosprawnych. Na wczorajszej uroczystości nie mogło zabraknąć tych, którym ośrodek może pomóc najbardziej - osób skazanych na wózek inwalidzki. Byli wśród nich również tacy, którym ciężkie kalectwo nie przeszkodziło w osiąganiu znaczących sportowych sukcesów. Dla ludzi, zmuszonych dźwigać ciężar swojego kalectwa, pomoce wysokiej jakości mają szczególne znaczenie. Pomagają im bowiem, zdaniem Aleny Sedlačíkowej, redaktorki czasopisma dla niepełnosprawnych „Můžeš", po prostu normalnie żyć.* (im)

Fot. JERZY KUBIENKA

ZBLIŻAJĄ SIĘ EGZAMINY PAŃSTWOWE

Studenci na finiszu

OSTRAWA (h) - W ostatniej dekadzie maja przystąpią do egzaminów państwowych i obrony prac magisterskich studenci polonistyki kształcący się na Uniwersytecie Ostrawskim. Jak poinformowała nas dr Janina Raclavska, sekretarz Katedry Polonistyki i Folklorystyki UO, w tym roku po raz pierwszy zdawać będą egzaminy studenci jednokierunkowego studium magisterskiego. „Chodzi o siedmioosobową grupę" - powiedziała dr J. Raclavska. „Do egzaminu przygotowują się również absolwentki czteroletniego studium nauczycielskiego, które studiowały język polski w kombinacji z angielskim i czeskim".

Rozpoczną się też w maju egzaminy państwowe stopnia I, zwane przez studentów „małymi państwówkami". Stanowią one zamknięcie sześciu semestrów, a więc ukoronowanie pierwszego etapu nauki.

* * *

W przyszłym roku akademickim chciałoby studiować w Ostrawie polonistykę, jak wynika z liczby nadesłanych na uczelnię zgłoszeń, 56 osób, z tego - 38 dziewcząt i chłopców interesuje się jednokierunkowymi studiami magisterskimi. Reszta chce ubiegać się o przyjęcie na kierunek nauczycielski. Wśród kandydatów są zarówno absolwenci polskich zaolziańskich szkół średnich, jak i młodzież spoza naszego terenu.

NA POLSKIE UCZELNIE 46 OSÓB

Komu indeks?

CZ. CIESZYN (h) - Na studia wyższe do Polski dostało się w tym roku, jak poinformował wczoraj „GL" dyrektor Polskiego Gimnazjum w Cz. Cieszynie Alojzy Kufa, 46 młodych ludzi. Z tej liczby 36 zdobyło stypendia i indeksy uczelni wyższych, 4 osoby kształcić będą się w kolegiach nauczycielskich, 6 osób podejmie studia na uczelniach wyższych, nie korzystając jednak ze świadczeń stypendialnych. Najwięcej młodzieży dostało się na prawo, kierunki pedagogiczne i medycynę.

Ponieważ do egzaminów wstępnych, które odbyły się w ub. tygodniu w Cz. Cieszynie, stawało 105 kandydatów, należy sądzić, że część spośród tych, którym się nie poszczęściło, postanowi zdawać egzamin wstępny m. in. na kierunki polonistyczne w Ostrawie. Podobnie bowiem jak w latach minionych, absolwenci szkół średnich składać mogli zgłoszenia w dowolnej liczbie uczelni.

Noworodek w kontenerze

ORŁOWA-LUTYNIA (h) - W pojemniku na śmieci koło wieżowców nr 842 - 843 przy ul. Masaryka w Orłowej-Lutyni znaleziono wczoraj przed południem zwłoki noworodka. Poinformowała o tym „GL" rzecznicka prasowa północnomorawskiej Komendy Policji RC, Dagmar Bednarčíkowa. Policja, intensywnie poszukująca sprawcy okrutnego czynu i matki porzuconego noworodka, zwraca się równocześnie o pomoc do obywateli. Z informacjami, które mogłyby być ważne dla dalszego śledztwa, zgłaszać można się pod nr. tel. 158 lub na orłowskim posterunku Policji RC, ewent. pod nr. tel. 23 333.

SZTANDAR PREZYDENCKI NA MASZCIE

Powrót Václava Havla

PRAGA - Po trzytygodniowym pobycie w szpitalu w Innsbrucku w Austrii prezydent RC Václav Havel powrócił w środę do Pragi. Sam wszedł do samolotu i wyszedł z niego. Na lotnisku powitał go premier Josef Tošovský.

V. Havel bezpośrednio na płycie lotniska wsiadł do sanitarki, którą dojechał do Centralnego Szpitala Wojskowego w Pradze - Strzeszovicach.

W szpitalu spędzi najbliższe 7 do 10 dni na rekonwalescencji po operacji, jakiej poddał się w Innsbrucku po perforacji jelita grubego. Dalsza rehabilitacja będzie prowadzona w Lanach pod Pragą.

W chwili, gdy samolot sanitarny Dornier 328 spółki Tyrolian Air Ambulance przekroczył granicę Czech, przed siedzibą kancelarii prezydenta na Zamku Praskim wciągnięto prezydencki sztandar.

Na płycie lotniska, gdzie obok najbliższych współpracowników na V. Havla czekał premier J. Tošovský, prezydent witał się serdecznie ze wszystkimi.

WYKOPY ZNIKNĄ Z NAWSIA NAJWCZEŚNIEJ JESIENIĄ

Szansa na telefon

NAWSIE (kor) - W centrum Nawsia - między Olzą a torami kolejowymi - od kilku już tygodni znajduje się sieć wykopów. To pracownicy spółki „Telecom" przystąpili do pokładania kabli i modernizacji sieci telefonicznej, dzięki czemu jeszcze w tym roku znacznie wzrośnie liczba aparatów telefonicznych w gminie.

„Mieszkańcy naszej wsi co prawda narzekają na te gminne »wykopki«, ale uważam, że jest to akcja bardzo potrzebna i pożyteczna i że wkrótce przyniesie ona spore korzyści. »Telecom« obiecał bowiem, że jeszcze przed zimą podłączy do sieci domy wszystkich tych, którzy dostatecznie wcześnie złożyli prośbę o przydzielenie telefonu. Myślę, że ten termin jest możliwy do zrealizowania" - mówi wicestarosta Nawsia Bohumil Velička.

Wykopy miałyby zniknąć ze wspomnianej dzielnicy gminy już wkrótce, ale zakończą się gminne „wykopki" najwcześniej jesienią br. Już latem bowiem pracownicy „Telecomu" przeniosą się do Kostkowa i w okolice ulicy Dworcowej. Natomiast mieszkańcy należącego do Nawsia Jasienia - jak poinformował nas B. Velička - będą musieli na modernizację sieci telefonicznej jeszcze trochę poczekać.

CZY SCHRONISKO NA SKAŁCE POWSTANIE Z POPIOŁÓW?

»Bractwo Feniksa« zaprasza...

MOSTY k. JABŁONKOWA (kor) - Co tydzień - zawsze w weekendy - spotykają się na Skałce na ruinach byłego schroniska, które spłonęło latem ub. roku, młodzi i starsi wiekiem mieszkańcy Mostów, alpiniści z miejscowej organizacji „Sokoła", członkowie Klubu Czeskich Turystów... To oni stworzyli jesienią nieformalne Stowarzyszenia ds. Odnowy Schroniska na Skałce, a spotykają się członkowie „bractwa Feniksa" na pogorzelisku po to, żeby jak najwcześniej usunąć zgliszcza. Bo im prędzej tak się stanie, tym wcześniej będzie można przystąpić do odbudowy budynku, który zawsze cieszył się wśród miłośników Beskidów ogromną popularnością.

„Oczywiście, przyjść może z pomocą każdy, bo roboty jest sporo. Jeszcze niedawno przecież popiół pokrywał trzy czwarte piwnic. Teraz jest już na szczęście trochę lepiej, ale końca nadal nie widać. Przywitamy zatem każdego, kto nie boi się pracy" - mówi jeden z członków Stowarzyszenia, mostecki starosta Augustyn Martynek.

Członkowie Stowarzyszenia są optymistami - sądzą, że budowę można by rozpocząć jeszcze w tym roku. Zastanawiali się już np. nad tym, jak miałoby przyszłe schronisko wyglądać.

„Istnieją bowiem dwa warianty - nazywamy je większym i mniejszym. Wszystko jednak wygląda na to, że przyjmiemy ten drugi, które przewiduje, że w nowym schronisku będzie do dyspozycji 35 miejsc noclegowych, no i oczywiście niezła restauracja. Wydaje nam się, że w dzisiejszych niełatwych czasach wariant ten jest najlepszy, bo po prostu tańszy" - stwierdza starosta.

Jak poinformował nas dalej A. Martynek, obiecała już przyjść Stowarzyszeniu z pomocą spółka „Trzyniecka Projekcyjna", która postanowiła podjąć się - i to za darmo - opracowania całej dokumentacji projektowej.

POGODA

CZWARTEK - Zachmurzenie duże z przejaśnieniami i przelotnym deszczem. Temperatura w nocy od 9 do 5 st. C, w dzień maksymalnie 19 st. C. Wiatr południowo-zachodni 4 - 7 m na sek.

PIĄTEK - Na ogół słonecznie i bez opadów. Cieplej. W nocy około 10 st. C, w dzień od 19 do 23 st. C.

Związek Polaków na Litwie ma dziesięć lat

Przed dziesięcioma laty, 5 maja 1988 roku, kilkunastoosobowa grupa przedstawicieli polskiej inteligencji założyła w Wilnie Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne Polaków, które rok później przeobraziło się w Związek Polaków na Litwie.

Obecnie ZPL skupia dziesięć tysięcy członków. Jego członkowie zasiadają w samorządach rejonów wileńskiego i sołecznickiego, będących największymi skupiskami Polaków, a także w kilkunastu innych radach samorządowych. Dwaj członkowie ZPL mają mandaty posłów w litewskim Sejmie.

Związek, według słów Ryszarda Maciejkiańca, prezesa ZPL, do swoich osiągnięć, a zarazem najważniejszych celów zalicza troskę o polskie szkolnictwo na Litwie i odnowę polskiej inteligencji, starania o zwrot ziemi właścicielom i kultywowanie polskich tradycji narodowych.

Największe błędy, które do dziś kładą się cieniem na ZPL i rzutują na stosunek Litwinów do Polaków to - zdaniem współzałożyciela Związku Romualda Mieczkowskiego - wstrzymanie się sześciu jego przedstawicieli od głosu w czasie głosowania nad Aktem Niepodległości Litwy w 1990 roku, szukanie przez niektórych działaczy ZPL w tamtych czasach „ochrony" w Moskwie i nieumiejętność porozumienia z Litwinami.

Maciejkianiec tłumacząc wstrzymanie się od głosu posłów ZPL wyjaśnił na VII zjeździe Związku, że polscy wyborcy nie byli przygotowani do tego Aktu. Działacze Sajudisu publicznie podważali możliwość bytu Polaków na Litwie, jako nie znających języka litewskiego i tradycji, a na każdym ze zjazdów tego ruchu dochodziło do antypolskich wypadów. Dlatego zdecydowano się nie głosować „przeciw", ale też nie „za" przyjęciem Aktu.

Ciąg dalszy na str. 2

▲ *Wernisażem wystawy rysunków i prac ręcznych uczniów oraz archiwaliów i zdjęć ilustrujących życie szkoły kontynuowano I maja uroczystości związane ze 170-leciem polskiej szkoły w Olbrachcicach. W niedzielne popołudnie w miejscowym Domu PZKO odbyła się akademia jubileuszowa, w której wzięli udział m.in. p.o. konsula generalnego RP w Ostrawie Piotr Szwarc, poseł i prezes Rady Polaków Wawrzyniec Fojcik, starosta Olbrachcic Juraj Lejindo, prezes ZG PZKO Jerzy Czap, prezes TNP Stanisław Folwarczny, prezes MK PZKO oraz była dyrektorka szkoły-jubilatki i długoletnia jej nauczycielka Iwona Gutkowa.*

Dyrektor szkoły Otakar Winkler przedstawił szkic historyczny prezentujący poszczególne etapy rozwoju, a także upadki olbrachcickiej placówki. W dalszej części popołudnia wypełniona po brzegi sala oklaskiwała występy teatrzyka „Drops" Judwigi Czapowej oraz widowisko „Wiosna radosna" w wykonaniu uczniów, zespołu nauczycielki Johanny Kotuszinkowej i świetlicowki Janiny Gutkowej. Miłym akcentem akademii był gest fryzyckiego chóru „Kalina", który przybył z oryginalnymi gratulacjami dla olbrachcickiej szkoły. Pod kierownictwem jej dyrektora i swego dyrygenta O. Winklera zaśpiewał efektowną pieśń „Jubilate". Zakończenie obchodów 170-lecia polskiej szkoły w Olbrachcicach nastąpi podczas festynu szkolnego 21 czerwca br. (x)

Fot. FRANCISZEK BAŁON

STRAŻ MIEJSKA BĘDZIE CZĘŚCIEJ ZAKŁADAĆ BLOKADY

Błędne koło parkingów

„Kiedy wjeżdżamy w osiedle i okazuje się, że drogi, mimo zakazów, są prawie całkowicie zatarasowane samochodami, mamy trzy możliwości" - twierdzą karwińscy strażacy. „Jeśli się da, możemy je objechać, dewastując przy tym np. trawniki, możemy popchnąć auto dalej, jeśli jest gdzie, albo w sytuacjach skrajnych przenieść na bok". Strażacy mogliby oczywiście trąbić i czekać, aż zjawią się właściciele wszystkich aut, tylko jak długo by to trwało: 5, 10, 15 minut? Po takim czasie często można już w ogóle darować sobie dojazd do pożaru.

Z samochodami ustawionymi niemalże pod samymi drzwiami budynków mają kłopot także lekarze przyjeżdżający karetką pogotowia do chorych. Często zdarza się, że zanim pacjent przenoszony na noszach znajdzie się w karetce, personel medyczny musi przedrzeć się wokół kilku aut.

To tylko dwa przykłady, ale stanowiące wystarczający powód do tego, by karać mandatami niepoprawnych kierowców, zakładać „żółtą pułapkę" lub ... odciągać źle zaparkowane samochody w inne miejsca.

Kierowcy twierdzą, że przyczyną takiego stanu rzeczy jest zbyt mało parkingów lub wyznaczonych miejsc do parkowania. Ojcowie miast temu zaprzeczają.

W Orłowej, która dysponuje ok. trzema tysiącami miejsc do parkowania, nadal największe problemy z nieprawidłowym parkowaniem są w dzielnicy zwanej V etap. Zdaniem burmistrza Bohumira Bobika nie chodzi w tym wypadku o brak miejsc, ale o upór kierowców, którzy z obawy przed kradzieżą na pobliskim parkingu stawiają samochody pod samym domem. Miasto zadecydowało więc o umieszczeniu w tym miejscu systemu kamerowego.

Czeski Cieszyn ma największe problemy z parkowaniem w dni targowe, kiedy do miasta zjeżdżają setki aut. Samochody osobowe parkują najczęściej na parkingu koło „Osevy", ciężarowe i autobusy koło domu handlowego „Billa". Najbardziej „zapchane" jest centrum. Radni przygotowują więc obwieszczenie dotyczące wybudowania w centrum miasta płatnego parkingu. Problemy z parkowaniem mają także kierowcy na osiedlu Sibica.

W najbliższym czasie nie planuje wybudowania płatnych parkingów Bogumin. „Nie chcemy mieszkańców obciążać kolejnymi wydatkami. Na razie wyznaczyliśmy miejsca do parkowania" - twierdzi Paweł Klimowić, kierownik wydziału ds. środowiska naturalnego, komunikacji i usług przy Urzędzie Miejskim. Jednak również tutaj na niektórych osiedlach coraz częściej kierowcy ustawiają swoje samochody pod domem, blokując tym samym dojazd karetkom czy wozom strażackim.

(wak)

ZGŁOSZENIA DO PRZYSZŁEGO PIĄTKU

Kto będzie realizatorem?

MOSTY k. JABŁONKOWA (kor) - W najbliższym czasie przebiegnie w Urzędzie Gminnym w Mostach przetarg na głównego realizatora i dostawcę 3. i 4. części pierwszego etapu gazyfikacji gminy. Jak poinformował nas starosta Augustyn Martynek, kandydaci mogą się zgłaszać do przetargu do 15 maja, a komisja konkursowa zadecyduje o zwycięzcy w trzy dni później.

„3. i 4. część gazyfikacji pochłonie wg naszych obliczeń około 8 mln koron, czyli chodzi o dużą sumę. Myślę jednak, że uda nam się te środki wygospodarować" - stwierdził starosta.

W trakcie 3. części pierwszego etapu, która zakończy się jeszcze w tym roku, dotrze gazociąg po osadę Oczkowice. W przyszłym roku natomiast dojdzie do zgazyfikowania prawie całego centrum gminy - ogrzewanie gazowe będzie można zatem zainstalować także w obu budynkach szkolnych oraz w położonych nad nimi domach z wielkiej płyty.

Nie sygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z satelitarnego serwisu informacyjnego Polskiej Agencji Prasowej.

■ Z POLSKI

■ 70 naukowców z głównych ośrodków akademickich Polski, Rosji, Japonii, Litwy i Białorusi bierze udział w konferencji naukowej „Pan Tadeusz i jego dziedzictwo w literaturze i sztuce", która odbywa się w Krakowie.

■ Gotowy jest już projekt polskiego serialu wzorowanego na popularnym filmie „Z Archiwum X", opowiadającym o zjawiskach paranormalnych. Jego twórcą jest autor audycji Radia Zet „N jak Nautilus", Robert Bernatowicz. Bohaterami polskiego serialu będą dwaj dziennikarze, którzy prowadzą program o zjawiskach paranormalnych.

■ Dwie drewniane figurki aniołów pochodzące z XVIII w. skradli nieznani sprawcy z XVI-wiecznego kościółka w Polance Wielkiej na Podbeskidziu.

■ Do 5 lat więzienia grozi 26-letniemu mieszkańcowi Krakowa za nielegalne posiadanie samopału w postaci strzelającego długopisu. W czasie libacji alkoholowej jego kolega postrzelił się z tej broni w rękę.

Program pomocy, odnowy i nadziei

Tak nazywa się program wyborczy KDU-ČSL, który został uchwalony na ogólnopaństwowej konferencji 2 maja 1998 w Jihlawie.

Chociaż byłem tylko gościem konferencji, miałem możliwość wpłynąć na treść tego programu. Wnioski na temat problematyki mniejszości narodowych podałem już wcześniej tym, którzy materiał pod obrady konferencji przygotowywali.

Na konferencji starałem się zwrócić uwagę delegatów na to, że w RC oprócz rosyjskiej mniejszości żyje jeszcze kilka innych i że one też mają swoje problemy i oczekiwania wobec polityków, i że to powinno pojawić się również w skróconej treści programu wyborczego, a nie tylko w szerszym programie politycznym, jak pierwotnie proponowano. Moje wnioski były przyjęte prawie jednogłośnie, do czego pomogły wcześniejsze już moje konsultacje z ministrem Vybornym, wiceprzewodniczącym Izby Poselskiej Kasalem, z posłem Tollnerem oraz senatorem Škrabiškem.

Obserwowałem duże i autentyczne zainteresowanie problematyką mniejszości narodowych i etnicznych, co symbolizuje też fakt, że rozdział dotyczący mniejszości został przeniesiony z ostatniej części programu wyborczego do samego centrum.

Podziwiałem też, jak sprawnie przebiegała dyskusja i ile wniosków, zmian i uzupełnień w ciągu całodziennej dyskusji 80-osobowe grono konferencji przyjęło. Cenne jest również to, że program wyborczy KDU-ČSL piszą posłowie, senatorowie, starostowie, więc ci, którzy go później realizują, a nie przewodniczący partii, [illegible] ku swoimi doradcami.

Mam jeszcze świeżo w pamięci, jak trudno było dotrzeć do [illegible] „doradców ODS" z wnioskami programowymi i jak* zostałem [illegible] w klubie poselskim ODS wy[illegible] przez pana Klausa słowami o tym, [illegible] moje propozycje są marginesowe, a w dodatku, że przecież program o mniejszościach narodowych [illegible] że pisać człowiek należący [illegible] mniejszości narodowej.

Moje „marginesowe propo[illegible] zaakceptowane też przez Komisję Mniejszości Narodowych, KDU-ČSL przyjęła w całości. I to niech będzie odpowiednią dla tych, którzy nie mieją czy przyjmują z powątpiewaniem moje ostatnie decyzje polityczne (*Wawrzyniec Fojcik wybrany został posłem do Parlamentu RC z ramienia ODS, w kwietniu rezygnował z tej funkcji i wstąpił do Klubu Poselskiego KDU-ČSL - przyp. red.*) i którzy w przyszłości zarzucali mi, że moja lojalność partyjna zagłusza potrzeby mniejszości narodowych.

Doszedłem do wniosku, że moje wiadomości i doświadczenia w [illegible] dziedzinie lepiej proponować jako bezpartyjny zainteresowanej partii politycznej.

KDU-ČSL już w przeszłości [illegible] raz udowodniła, że pierwszorzędną dla niej nie jest przynależność partyjna, ale że również docenia poglądy polityczne, fachowość i praktyczne doświadczenia.

WAWRZYNIEC FOJCIK

CO Z PRZEJŚCIEM GRANICZNYM W ZAWADZIE?

Na drogi brak pieniędzy

Już trzy lata trwa budowa dróg dojazdowych do przejścia granicznego Zawadzie - Gołkowice. Przejście, które miało być otwarte latem tego roku, odciążyłoby w znacznym stopniu przejścia graniczne w Boguminie i Kocobędzu. Chodziłoby o przejście paszportowe, przewidziane m. in. dla samochodów o ciężarze do 3,5 tony.

Po stronie polskiej w Gołkowicach prace już zakończono, gotowy jest również budynek odprawy celnych. Niestety, nie ruszyły na razie prace związane z budową dróg dojazdowych po stronie czeskiej. Urząd Gminny w Piotrowicach wielokrotnie zwracał uwagę na konieczność poszerzenia drogi na odcinku z centrum Piotrowic do Zawady oraz na potrzebę modernizacji skrzyżowania w centrum Piotrowic, postulując w tym miejscu budowę ronda.

Rozmowy z dyrekcją przedsiębiorstwa „Silnice a dálnice Ostrava" i ministerstwem transportu z udziałem przedstawicieli Urzędu Powiatowego w Karwinie, odbyły się 14 kwietnia br. Niestety, wynik rozmów nie może satysfakcjonować. Z powodu ubiegłorocznej powodzi, jak stwierdzili pracownicy ministerstwa transportu, nie ma pieniędzy na tę inwestycję. Prace przesunięto więc na 1999 rok. Policja RC w takiej sytuacji nie zezwoliła na otwarcie paszportowego przejścia granicznego.

Granicę przekraczać będzie można tu nadal, podobnie jak na innych przejściach małego ruchu granicznego, tylko na dowody osobiste.

(T. T.)

Uwaga harcerze!

W sobotę w ośrodku harcerskim „Kikula" w Koszarzyskach odbędzie się uroczystość wręczenia Harcerstwu Polskiemu w RC przez Związek Harcerstwa Polskiego sztandaru. Uroczysty apel rozpocznie się o godz. 15.00, będzie można na miejscu obejrzeć wystawę pn. „Historia HPC", wieczorem zaś odbędzie się ognisko.

Organizatorzy zapewniają specjalny autobus, który będzie kursował między dworcem kolejowym w Bystrzycy a Koszarzyskami w godzinach: 11.20, 13.00 oraz 13.5[illegible]. Z autobusu można skorzystać także w drodze powrotnej - ostatni na pewno wyjedzie o godz. 20.50 (z przystanka Koszarzyska-Miyłyrz). (kor)

Związek Polaków na Litwie ma dziesięć lat

Dokończenie ze str. 1

Sajudis - wyjaśnia inny z założycieli ZPL, poseł konserwatystów Zygmunt Mackiewicz - przejął ideę XIX-wiecznego państwa jednonarodowego, gdzie nie było miejsca dla polskości. Jednak mimo nieprzychylnej Polakom ideologii Sajudisu, polscy działacze, jego zdaniem, powinni byli jednoznacznie opowiedzieć się za niepodległą Litwą. „Należało podjąć trud mozolnego przekonywania Litwinów do nas. Czynami powinniśmy byli dowieść, że jesteśmy potrzebni litewskiemu państwu" - sądzi Mackiewicz.

Zygmunt Klonowski, przedsiębiorca z Wilna, który wyszedł z ZPL, uważa, że Związek na początku odegrał istotną rolę w integrowaniu Polaków. Jednak zatrzymał się w miejscu, a jego przywódcy nie dostrzegli istotnych zmian na Litwie i w Polsce. To i szukanie wrogów oraz przekonanie kierownictwa ZPL o jedynej słusznej prawdzie zniechęciło do organizacji większość inteligencji i biznesmenów. Zdaniem Mieczkowskiego, w ZPL potrzebna jest „zmiana warty" i gruntowna reforma, elastyczność w stosunkach z „współszością", gotowość do współpracy z innymi polskimi organizacjami. Mackiewicz uważa, że gdyby Litwa dała mniejszościom więcej swobód, to przywódcy ZPL utraciliby znaczenie, a liczba członków Związku szybko zmalałaby. Według niego Polacy garną się do ZPL, gdyż czują się zagrożeni.

BARBARA MACHNICKA, Wilno

■ Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA ■ Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA ■ Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA ■ Z PAP-em DOOKOŁA ■

Chroni przed rakiem

Biochemik dr Steve Henry z Instytutu Technologicznego w Auckland odkrył, że u wielu mieszkańców Polinezji występuje genetyczna mutacja chroniąca ich przed różnymi infekcjami, a nawet przed rakiem.

Dziennik „New Zealand Herald" poinformował, że dr Henry stwierdził obecność antygenów w jelitach u 40 proc. ludzi z różnych grup etnicznych, polinezyjskich i azjatyckich. Jego ekipa zidentyfikowała gen odpowiedzialny za tę nieprawidłowość.

Zdaniem Henry'ego, antygeny mają zdolność likwidacji różnych wirusów, bakterii, a nawet nowotworów. Nie wyklucza jednak, że ludzie w których jelitach znajdują się antygeny, mogą być bardziej podatni na niektóre inne choroby.

Po upływie wieku

Rząd kanadyjski wystąpił z projektem modernizacji obowiązujących od stu lat przepisów ekstradycyjnych. Chodzi o to, aby ułatwić wydanie innym krajom osób oskarżonych o zbrodnie wojenne i zbrodnie przeciwko ludzkości.

Podobnie jak w USA także w Kanadzie schroniło się po wojnie wielu ludzi poszukiwanych później pod zarzutem popełnienia zbrodni wojennych i zbrodni przeciwko ludzkości. Wielu z nich pochodzi z krajów środkowej i wschodniej Europy.

Według nowych przepisów osoby oskarżone o zbrodnie wojenne lub zbrodnie przeciwko ludzkości mogłyby być sądzone przez już istniejące międzynarodowe trybunały.

Kanada od dawna wspiera działania Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości w Hadze. Opowiada się także za zwiększeniem roli tych międzynarodowych trybunałów, które powołano do sądzenia zbrodni ludobójstwa w Bośni i Ruandzie.

Więcej biedy

Mimo trwającego od kilku lat boomu ekonomicznego, w USA rośnie odsetek dzieci żyjących w biedzie - alarmuje Children's Defense Fund (Fundusz Obrony Dzieci), organizacja walcząca o pomoc państwa dla rodzin w trudnej sytuacji materialnej.

W porównaniu z 1969 rokiem, kiedy poniżej progu ubóstwa żyło 14 procent amerykańskich dzieci, w 1996 roku odsetek ten wzrósł do 20,5.

Za granicę ubóstwa Children's Defense Fund uznał roczny dochód w wysokości 12.516 dolarów na trzyosobową rodzinę (z jednym dzieckiem), oraz 16.036 dolarów na rodzinę złożoną z czterech osób.

15-letni boss

Włoscy karabinierzy aresztowali w Palermo 15-letniego syna Salvatore Vitale, będącego „numerem dwa" sycylijskiej Cosa Nostry. Vitale został aresztowany w kwietniu. Piętnastoletni Vitale-junior natychmiast przejął po ojcu kierownictwo klanu.

Młody Vitale wydawał polecenia kontynuowania ściągania haraczy od kupców i przedsiębiorców i nie zmieniał przygotowanego przez ojca planu zamachu na inspektora policji z Partenico. Cieszył się dużym uznaniem w klanie. Jego poleceń słuchali nawet bandyci najstarsi wiekiem i stażem.

Z HANEJ NA ŚLĄSK CIESZYŃSKI

W niewoli namiętności

Zjawił się w redakcji bez zapowiedzi. Sześćdziesięcioparoletni, głowa ordzerzysta, prawa ręka na francuskiej lasce. Historyk wojskowości, urodzony na Śląsku Opawskim, o rzadkim imieniu Jeronym, ale swojsko brzmiącym na śląskim Podbeskidziu nazwisku... Motyka. W poszukiwaniach swoich korzeni zapędził się z Ołomuńca, gdzie mieszka, na Śląsk Cieszyński, by otrzeć się o Końską, Niebory, Guty, Gródek, Oldrzychowice L. XVII-wieczne Mosty koło Jabłonkowa. Zakończył swoje penetracje w Skoczowie - u 87-letniego Jana Brody, znanego bibliofila i etnografa Ziemi Cieszyńskiej. Po dziś dzień pozostaje pod jego urokiem. „Sędziwy wiek nie odebrał mu sił ani zbieraczkich namiętności utrwalających historię Śląska Cieszyńskiego" - napisał później pod adresem gospodarza skoczowskiego spotkania do redakcji.

Jan Broda pochodzi z Drogomyśla, z rodziny robotniczej. Wiedzę zdobywał w Seminarium Nauczycielskim w Cieszynie i w Ostrzeszowie. Już w czasie cieszyńskich studiów włączył się w życie kulturalne miasta, stał się współzałożycielem grupy "Akord", której celem było utrzymanie więzi koleżeńskich, a nade wszystko troska o kulturę materialną i duchową regionu cieszyńskiego. Dla "Akordu" i pozostałych kolegów z seminarium redagował przez dwa lata miesięcznik "Ku rozwoju i nauce".

Po zdaniu matury w 1931 roku uczył przez kolejne siedem lat w południowej części województwa poznańskiego. Pracując, zajmował się także zbieraniem pieśni ludowych, notował obyczaje tej części Wielkopolski, co w 1938 roku zaowocowało napisaniem monografii wsi Strzyżew. W tym samym roku wrócił na Śląsk Cieszyński i rozpoczął pracę nauczyciela w polskiej szkole w Gutach. Tam również się ożenił. Prócz nauczania kontynuował poszukiwania folklorystyczne. Jego pracę przerwała jednak II wojna światowa. Na czas zawieruchy wojennej znalazł zatrudnienie w Hucie Trzyniecki, pracując na koksowni, w warsztatach mechanicznych, przy wielkich piecach i w odlewni. Pomimo wojennego czasu pozostał wierny swojej zbieraczkiej pasji. Wyszukiwał stare pamiętniki, zapiski kronikarskie, kalendarze, stambuki i materiały do życiorysów pisarzów cieszyńskich. Owocem była wydana w latach 1947 i 1949 biografia o księdzu Jerzym Badurze z Międzyborza oraz dwuczęściowa monografia Gutów.

Po wojnie wrócił do zawodu nauczyciela. Mieszkał wówczas już w Końskiej. Z braku etatu w szkołach przygranicznych objął na okres jednego roku posadę na Uniwersytecie Ludowym w Nierodzimiu. Przez kolejnych sześć lat przekazywał swoją wiedzę w szkole w Pruchnej, potem na dwadzieścia lat osiadł w Górkach Wielkich, pełniąc obowiązki nauczyciela oraz kierownika i wykładowcy zorganizowanego przez siebie Uniwersytetu Powszechnego.

Poszukiwań nigdy nie zaprzestał. Razem z Janem Tacíną, pod kierownictwem docenta Józefa Ligęzy zbierał pieśni i tańce ludowe z okolic Cieszyna i Bielska. Tak powstał imponujący zbiór ok. 3000 pieśni.

Zainspirowany przez prof. Juliana Krzyżanowskiego zaczął zbierać przysłowia ludowe. Zarejestrował ich przeszło dwa i pół tysiąca. Zostały wydane w "Nowej księdze przysłów polskich".

Zbieracka pasja pana Jana znalazła odbicie w pracy niejednego naukowca. Stare kalendarze np. opracował bibliograficznie prof. Władysław Chojnacki. Po latach wytężonej pracy wydano w 1966 r. "Bibliografię polskich druków ewangelickich Ziem Zachodnich i Północnych z lat 1530-1939".

Znawca Ziemi Cieszyńskiej, etnograf, tłumacz, historyk i publicysta Jan Broda wydał kilka większych prac i przeszło tysiąc artykułów dotyczących folkloru i historii ziemi, na której żyje. Tysiące stronic jego archiwum zostały wykorzystane przez niejednego magistra czy doktoranta w trakcie pisania prac naukowych.

Taki jest człowiek, bez którego pasji historia Ziemi Cieszyńskiej byłaby na pewno uboższa.

JERONYM MOTYKA
Ołomuniec

ZAOLZIANIN ŚWIADKIEM SKUTKÓW EL NIÑO

Bogowie ochronili Indian

W „GL" z 7 kwietnia br. była w przeglądzie wydarzeń tygodnia notatka o spowodowaniu przez szamanów oberwania chmur w brazylijskim stanie Roraima, dotkniętym pożarami lasu tropikalnego. Przebywałem w tym czasie w Kostaryce w Ameryce Środkowej, - gdzie mass media obszernie informowały o tym wydarzeniu. Pragnę się podzielić z czytelnikami „GL" bardziej szczegółowymi informacjami na ten temat.

Otóż w lutym br. wybuchły gigantyczne pożary w rolniczych regionach stanu Roraima w północnej Brazylii. Ogień strawił 80 proc. upraw i spowodował padnięcie 12 tys. sztuk bydła, po czym przeniósł się do tropikalnej puszczy Amazonii, gdzie jest rezerwat Indian z rzadkimi gatunkami flory i fauny. Pożar powstał od zwyczajowego wypalania pól przez roników, przygotowujących w ten sposób rolę do siewów. Za sprawą zjawiska klimatycznego El Niño, które w tym roku wywołało nadzwyczajne susze na tych terenach, pożar wymknął się spod kontroli i do końca marca strawił obszar większy od Moraw. Z żywiołem walczyło bezskutecznie 1700 strażaków dobrze uzbrojonych w sprzęt gaśniczy z całej Ameryki Południowej. Zagrożonym pożarem Indianom pospieszyli z pomocą dwaj szamani ze stanu Mato Grosso i po przebyciu kilku tysięcy kilometrów drogi rozpoczęli na zagrożonym terenie rytuały mające sprowadzić zbawczy deszcz.

Bogowie Indian wysłuchali błagań swoich wyznawców i na drugi dzień spadł deszcz, który przerodził się w tropikalną ulewę. Ta na całym obszarze ugasiła pożary.

Zjawisko klimatyczne El Niño polega na powstawaniu w rejonie Pacyfiku ciepłych prądów płynących wzdłuż równika i docierających do wybrzeży Ameryki w grudniu, co powoduje zmianę pory deszczowej na suchą. Co kilka lat oddziaływanie El Niño zwiększa się nadmiernie i nieprzewidywalnie, temperatura wody morskiej wzrasta, co powoduje zaburzenia klimatyczne w postaci ulewnych deszczów i powodzi (miało to miejsce w Meksyku i w Południowej Ameryce), natomiast w innych regionach El Niño wywołuje niezwykłe susze, jak np. w Kostaryce, - gdzie na północnozachodnich wybrzeżach Pacyfiku tegoroczne temperatury sięgały aż 40 st. C. Susze te spowodowały znaczne obniżenie zbiorów płodów rolnych - średnio o 20 proc., a u fasoli, która jest podstawą kosturykańskiego menu, aż o 70 proc.

Zdaniem naukowców, El Niño z lat 1997-98 jest najsilniejsze ze znanych w historii kontynentu.

Ciekawe jest pochodzenie nazwy El Niño. Pisane małą literą znaczy w języku hiszpańskim małe dziecko. Z wielkiej litery znaczy Boże Dziecię. Ponieważ opisane wyżej zjawisko klimatyczne staje się zauważalne w czasie przed Świętami Bożego Narodzenia, rybacy peruwiańscy nazwali je właśnie El Niño. Należą oni zresztą również do poszkodowanych - El Niño sprawiło, że połowy ryb są o wiele mniejsze.

Czytając w „GL" z 4 kwietnia artykuł o wypalaniu traw, przypomniałem sobie podobne pożary w różnych okolicach Kostaryki, wysuszonych przez El Niño. Były one znacznie większe, bo i trawa tam rośnie większa. Często gasili je strażacy, kiedy ogień zaczął zagrażać budynkom mieszkalnym. Pożary te również były niepotrzebne, bo w celach agrotechnicznych się wypalania nie stosuje. Tradycja wypalania pochodzi od Indian, którzy od dawna w ten sposób przygotowywali małe części puszczy pod uprawę płodów rolnych. Wypalania te jednak nie wywoływały większych pożarów lasów.

FRANCISZEK JEŻOWICZ
Olbrachcice

Matury nad Wisłą

Po wtorkowej pisemnej maturze z języka polskiego abiturienci szkół średnich zdawali wczoraj pisemne egzaminy z wybranego przedmiotu. W większości szkół mieli do wyboru historię, biologię, matematykę lub język obcy.

W Warszawie maturzyści piszący egzamin z historii mieli do wyboru analizę tekstów źródłowych dotyczących przemian na wsi polskiej pod trzema zaborami w XIX wieku, temat „Legalnie i w konspiracji - formy walki Polaków o suwerenność w XX wieku" oraz „Czynniki cywilizacyjne i polityczne łączące i dzielące Europę ok. 1000 roku".

Spośród trzech tematów z biologii maturzyści mogli pisać o zależnościach między budową i funkcją związków organicznych, organelli i komórek, procesach oddychania i wymiany gazowej u roślin i zwierząt. Mogli dokonać też porównania budowy i sposobów rozrodu paprotników i roślin nasiennych.

Bez względu na profil nauczania, z matematyki - aby uzyskać ocenę celującą uczniowie mieli rozwiązać 4 z 5 zadań, m.in. równanie z niewiadomą, rachunek prawdopodobieństwa, zadanie z geometrii oraz opisać funkcję liniową. Przykłady różniły się w zależności od rodzaju szkoły i profilu nauczania.

SZCZĄTKI JÓZEFA KOŻDONIA PRZENIESIONE ZOSTANĄ DO CZ. CIESZYNA

Powrót kontrowersyjnego burmistrza

Po blisko pięćdziesięciu latach władze Cz. Cieszyna wydały rodzinie zmarłego w 1949 roku w Opawie pierwszego międzywojennego burmistrza miasta i założyciela Śląskiej Partii Ludowej, Józefa Kożdonia, zezwolenie na przeniesienie szczątków Kożdonia z Opawy na cmentarz czesko-luterański. 95-letnia córka byłego burmistrza Erna Bauerowa nie będzie już więc musieć jeździć na grób ojca - przez kawał świata...

„Oczywiście, wiemy doskonale, że Kożdoń był postacią kontrowersyjną, ale pomimo jego postawy w czasie okupacji niemieckiej nie sposób nie uznać jego wielkich zasług dla naszego miasta. Był przecież burmistrzem przez 15 lat - w latach 1923-1938 - i to właśnie w tym czasie dochodzi do największego rozwoju Czeskiego Cieszyna. Myślę zatem, że nie powinniśmy pani Bauerowej czynić trudności, chociaż zdajemy sobie zarazem sprawę, że nie wszystkim nasza decyzja będzie się podobała" - uważa wiceburmistrz Cz. Cieszyna Zdeněk Budinský.

Kim był właściwie J. Kożdoń? Był przede wszystkim przywódcą separatystów (ślązakowców) na Śląsku Cieszyńskim. Urodził się w Lesznej Górnej w roku 1873 i był z pochodzenia Polakiem. Ukończył seminarium nauczycielskie w Cieszynie i pracował jako nauczyciel w polskich szkołach w Strumieniu i Skoczowie. Ożenił się jednak z Niemką i zmienił odtąd swoje polskie przekonania na niemieckie. - Przy poparciu Niemców został w 1907 r. posłem do Śląskiego Sejmu Krajowego w Opawie, a w roku 1909 założył Śląską Partię Ludową. Odtąd zaczyna głosić hasła antypolskie i separatystyczne i popierać akcję germanizacyjną na Śląsku.

W sporze czesko-polskim w 1919 r. wystąpił Kożdoń przeciwko Polsce. Uczestniczył też w agitacji za przynależnością Śląska Cieszyńskiego do Czechosłowacji, a po podziale został w czeskiej części dawnego Księstwa Cieszyńskiego. W 1923 roku został wybrany burmistrzem Cz. Cieszyna głosami Niemców, Ślązakowców, ale także częściowo Polaków - jako burmistrz okazał się świetnym organizatorem i przyczynił się do rozwoju miasta. Jego partia popierała jednak niemieckich faszystów w Czechosłowacji...

Po zajęciu Zaolzia przez Polskę pozbawiono Kożdonia funkcji, a jego partię rozwiązano. W czasie II wojny światowej hitlerowcy powierzyli mu funkcję likwidatora polskiego banku spółdzielczego, a w r. 1944 - za zgodą Hitlera - mianowano go honorowym obywatelem Cieszyna „za zasługi dla niemczyzny".

Przez cały okres okupacji współpracował Kożdoń z władzami hitlerowskimi, te jednak nie pozwoliły mu na wznowienie działalności politycznej. Po wojnie udało się Kożdoniowi - dzięki opiece czeskich narodowych socjalistów - uniknąć procesu za kolaborację, musiał jednak opuścić Zaolzie i aż do swojej śmierci w grudniu 1949 roku przebywał w Opawie, gdzie jego zwłoki spoczęły też na cmentarzu... (dane wg „Słownika biograficznego Ziemi Cieszyńskiej" J. Golca i S. Bojdy)

Teraz zatem szczątki kontrowersyjnego burmistrza powracają do miasta, na którego czele stał przez długie lata...

„Nie sądzę, żeby nasza decyzja miała być źródłem jakichś konfliktów czy emocji... Chociaż nigdy nie wiadomo, bo przecież każdy krok może być w różny sposób zinterpretowany... Uważam jednak, że powinniśmy wystrzec się emocji - tutaj przecież Kożdoń żył, tutaj działał... Niech więc tutaj spoczywają i jego szczątki..." - powiedział Z. Budinský. **(kor)**

■ PRZYSTAWKA CZWARTKOWA ■ PRZYSTAWKA CZWARTKOWA ■ PRZYSTAWKA CZWARTKOWA ■ PRZYSTAWKA CZWARTKOWA ■ PRZYSTAWKA ■

Jak unieść pamięć

W polskich kręgach kulturalnych nastało poruszenie: noblista Czesław Miłosz wydał w Krakowie (Znak 1997) niezwykłą książkę pod równie niezwykłym tytułem „Piesek przydrożny" - rzecz z pogranicza poezji i prozy, eseju i notatnika przygodnych stwierdzeń lub nasuwających się przekornych myśli, więc przysłowiowej odwrotnej strony medalu. Ostatni, 62. nr „Zeszytów Literackich" zresztą poświęcił „Pieskowi" wielogłosową recenzję. „Jest to spojrzenie jakby z wnętrza drzewa" - pisze Marcin Sabiniewicz. „Miłosz, pośrednio, ale z wielką szczerością mówi o sobie rzeczy, których nie wiedzą jego biografowie" - stwierdza Jerzy Turowicz. Dla Leszka Kołakowskiego książka zawiera metafizykę Miłosza, nagłe olśnienia czymś zagadkowym, niepokojąco niezrozumiałym, ale także - potraskane zwierciadło. Świat w nim odbity „więcej odsłania swoich tajemnic. Dziwne. Dziwne". Ewa Bieńkowska zaś narzwała ją notatnikiem nie przeznaczonym dla nikogo, więc rodzajem zapisków robionych dla siebie. Miłosz jej zdaniem spełnia tu rolę „starca, który przeszedł przez stulecie i teraz ogląda się dokoła siebie, patrzy po tym stuleciu, i przeprowadza wielopłaszczyznowy rachunek sumienia. Własny i stulecia, poezji polskiej i cywilizacji, która zakreśla nam horyzont i granice rozumienia świata". Bo też, zdaniem Pawła Kłoczkowskiego, „dopiero po upływie dłuższego czasu, w szerszej perspektywie, patrząc ex post, możemy zrozumieć, co się wydarzyło, uporządkować fakty i ocenić ich znaczenie". Zatem syntetyczne spojrzenie mędrca - zamknijmy z Adamem Zagajewskim.

Pieski przydrożne, oszczekujące wszelki ruch na drodze, pierwsze były świadkami XX wieku. Gdyby je spytać o ich zdanie, dopiero byśmy przecierali swe oczy ze zdumienia, jak to się wszystko wydarzyło, a jak zostało odnotowane w stronniczych kronikach światopoglądowych, religijnych, politycznych, filozoficznych, poetyckich etc. Ot, krzyż, narzędzie tortur jako symbol Zbawienia: „Przemiana krucyfiksu w abstrakcję pomagała odejmować rzeczywistość ciału na szubienicy albo w komorze gazowej, byle nie przyznać się, że religia Boga ukrzyżowanego jest religią kosmicznego bólu. /.../ Według wszelkich znaków Piekło rozszerzało się na ziemi niby kropla atramentu na bibule, ale działo się to nie tylko na zewnątrz, również we wnętrzu każdego ze współczesnych". Dlatego „w demonicznym stuleciu tylko wyjątkiem mogą być dzieła nie skażone ciemnościami Piekieł".

Niezwykła to lektura i niełatwa, tak jakby na uboczu niezbędnych naszych dążeń lub naglących dociekań. Oganianie się przed uprzykrzonym pieskiem przydrożnym, obszczekującym cały mijający wiek, z nim zaś przelotne spostrzeżenia, przeważnie pomijane myśli, które tutaj stanowią dla pisarza nowe kąty widzenia. „Całkowite wyzwolenie się spod siły ciążenia lokalnej i zaściankowej" - spójrzmy z perspektywy Zaolzia - „skazuje na naśladowanie obcych wzorów." Niby to oczywiste, takie proste nic - ale „wot problemma". Z drugiej strony Murzyn - republikanin: „I oto jesteś w Afryce. Czy jesteś szczęśliwy? - zapytano murzyńskiego poetę z Ameryki. - Żadnych obrzydłych białych, sami czarni. - Ale ja nie znoszę głupoty i ciemnoty czarnych! Jedyna pociecha, że nie jestem jak oni, bo pochodzę z wyjątkowo inteligentnego murzyńskiego plemienia".

Wróćmy wszak do naszej realności przedwyborczej. Pamiętamy ich zaangażowanie z posłuchem w jedynie słusznej sprawie? I oto: „Na to im wyszło, żeby od Marksa i Lenina spaść do ideologii klas posiadających i kultu Złotego Cielca". Ewolucja więc czy rewolucja? Pierwsi wtenczas wiedzieli, jak „nie okradać rodziny", pierwsi teraz nastawili rękę przed podatnikiem. Raj rajem, gdy korona bliższa. Notujmy nadal swój wiek. „Co jest nie wymówione, zmierza do nieistnienia." Tam przecież, na ideowych poligonach, „to nie paliki winnic, ale krzyże".

WŁADYSŁAW SIKORA

DLA MATURZYSTÓW DOBRYCH RAD KILKA

Egzamin nie straszny, jeśli...

Nie uczyć się ostatniego dnia, nie kokietować komisji, głęboko oddychać i nie mówić tego, czego się nie jest pewnym - to najważniejsze rady, które pozwolą tegorocznym maturzystom spokojnie przejść przez egzamin dojrzałości.

Jeśli drżysz na samą myśl o maturze, pamiętaj, że strach ma wielkie oczy. Badania psychologów pokazują, że 70 proc. ludzi przestaje się bać, gdy tylko zaczyna odpowiadać na pytania. Egzamin nie wydaje się też taki straszny, jeśli jest alternatywa, z której można skorzystać w razie niepowodzenia.

Umiarkowany stres egzaminacyjny nie tylko nie utrudnia zdawania, ale nawet je ułatwia. Pomaga skupić uwagę i mobilizuje do działania" - mówi polski psycholog Jacek Santorski. Ostrzega jednak przed zbyt wysokim poziomem stresu - przeszkadza w myśleniu, a poza tym obniża odporność organizmu na choroby.

By stres nie przeszkadzał w pracy twoich szarych komórek, nie siedź nad książkami do ostatniej chwili. Lepiej idź na długi spacer, spotkaj się z przyjaciółmi, a potem porządnie się wyśpij. I tak niewiele się nauczysz na kilkanaście godzin przed maturą.

Zanim wyjdziesz na egzamin, zjedz śniadanie. Twój organizm, wyczerpany zdenerwowaniem i intensywnym intelektualnym wysiłkiem, potrzebuje energii. Jeśli masz ściśnięty z nerwów żołądek i nie możesz nic przełknąć, daj się chociaż namówić na owoce lub zjedz kawałek czekolady.

Przed egzaminem weź kilka głębokich oddechów. Skup się na tym, jak powietrze wędruje do płuc, a potem powoli się z nich wydostaje.

Na egzaminie spróbuj nawiązać wzrokowy kontakt z jednym egzaminatorem. Jeśli znajdziesz w komisji bratnią duszę, mów tylko do niej, a na pewno ze strachu niczego nie zapomnisz. Gdy nie jesteś czegoś pewien, lepiej nie mów tego wcale. „Egzaminatorzy są tylko ludźmi i podczas wielogodzinnej pracy, zaczynają się nudzić. Dlatego doceniane są dowcipne i błyskotliwe odpowiedzi, precyzyjne sformułowania i pewność siebie" - mówi psycholog prof. Janusz Czapiński.

Prof. Czapiński przestrzega jednak przed przesadą. Gdy egzaminowany zaczyna nadmiernie kokietować komisję i opowiada dowcipy nie na temat, staje się podejrzany. Jego umizgi są wtedy odbierane jako próba wykręcenia się od odpowiedzi.

Gdy naprawdę próbujesz uniknąć odpowiedzi, bo jej po prostu nie znasz, możesz jednak pozwolić sobie na próbę rozbawienia egzaminatorów.

Najgorsze co możesz zrobić, to powtarzać sobie, że nic nie umiesz. Zacznij mówić cokolwiek. Jest szansa, że coś ci się przypomni, albo że chociaż komisja doceni twój dowcip.

MOŻEMY WYDŁUŻAĆ ŻYCIE I LECZYĆ ŚLEPOTĘ

Pigułka z krowich tkanek

Rosyjscy lekarze, którzy kilka dni temu oświadczyli, że odkryli „pigułkę wiecznej młodości", powiadomili, że są w stanie leczyć również ślepotę wywołaną cukrzycą - podała agencja EFE.

Doktor Władimir Jawinson z petersburskiego instytutu bioregulacji i gerontologii powiedział agencji, że z pomocą krowich tkanek można prawie całkowicie przywrócić wzrok utracony w wyniku cukrzycy.

Dwa tygodnie temu ten sam naukowiec informował o odkryciu substancji, która może wydłużyć ludzkie życie o 30 do 40 lat. Substancję tę nazwano „pigułką wiecznej młodości".

Wszystkie te nowe substancje o cudownych właściwościach nazwano „regulatorami peptydowymi" lub inaczej „bioregulatorami". Pochodzą one z krowich tkanek.

Zdaniem Jawinsona, owe regulatory są w stanie „normalizować procesy metaboliczne organizmu" bez skutków ujemnych, a „pigułki życia" są odmianą bioregulatorów, które zazwyczaj w znacznie bardziej skoncentrowanej postaci są stosowane w formie zastrzyków.

Doktor Jawinson i dyrektor jednego z domów starców w Petersburgu stosują od kilku lat pigułkę u pensjonariuszy z wyśmienitym, jak utrzymują, rezultatem.

Regulatory peptydowe są otrzymywane z krowich organów. Krowy kupuje instytut na miejscowym rynku zwierząt, buteleczki na pigułki pochodzą z Belgii i Niemiec.

Co najmniej trzech lat potrzeba, by „pigułki wiecznej młodości" trafiły na rynek - powiedział Jawinson. Na razie są testowane w laboratoriach USA, Niemiec i Rosji.

SUSZA I GŁÓD PRZYCZYNĄ EXODUSU

Przetrwać klęskę

Uciążliwa susza, dająca się we znaki północno-wschodnim rejonom Brazylii, spowodowała klęskę głodu wśród około dziesięciu milionów mieszkańców i exodus z coraz bardziej pustynnych obszarów.

Mieszkańcy zaczęli porzucać nawet tamtejsze miasta - podał przedstawiciel władz stanu Paraiba. Miasto Sao Vicente do Serido opuściło kilka tysięcy ludzi, kiedy w jego rejonie susza zniszczyła uprawy i zapanował głód.

Ocenia się, że około pół tysiąca mieszkańców porzuca dziennie miasto Campina Grande, w rejonie Paraiba.

W sumie exodus ogarnął dziewięć stanów brazylijskich, a w nich ponad 1.200 miejscowości. Wieśniacy masowo uciekają do dalszych miast, licząc, że tam przetrwają klęskę głodu. Przybywa ludzi w i tak ogromnych aglomeracjach, jak Rio de Janeiro.

W obecnym sezonie susza trwa tam już od siedmiu miesięcy i ocenia się, że jest najstraszliwszą w historii tej części Brazylii. Tygodnik „Veja" podał, że susza zniszczyła 57 procent tamtejszej produkcji rolnej, głównie ryżu, fasoli i kukurydzy. Straty szacowane są na cztery miliardy dwieście tysięcy dolarów. Stracone produkty rolne mogłyby zapewnić wyżywienie przez trzy lata dla około miliona rodzin.

Opóźnienie pomocy rządowej dla ofiar klęski żywiołowej wywołało gwałtowną krytykę prezydenta Fernando Henrique Cardoso ze strony władz kościelnych, opozycji i bezrolnych chłopów.

DZIEŁA SZTUKI NAJBARDZIEJ POSZUKIWANE PRZEZ POLICJĘ

Kradzieże na zamówienie

Obraz Pietera Brueghela Młodszego i XV-wieczne wydanie „Kosmografii" (Nauki geograficznej) Ptolemeusza - greckiego matematyka, astronoma i geografa z II wieku n.e. należą do grupy dzieł najbardziej poszukiwanych przez Interpol. Policjanci z Interpolu, wyspecjalizowani w poszukiwaniu skradzionych dzieł sztuki, obradowali ostatnio na konferencji w Rzymie, na zaproszenie sekcji karabinierów, mającej w swej pieczy włoskie dziedzictwo kultury. „Kosmografia" jest inkunabułem z XV wieku, pierwszym wydaniem z mapami dzieła greckiego geografa i astronoma. Na księgę tę składają się „Traktat o geografii" i 26 map.

Obraz Brueghela (17 cm długości) został skradziony w Brukseli 4 maja 1997 r. Księga Ptolemeusza zniknęła z francuskiej biblioteki pod koniec 1997 roku.

Na liście dzieł poszukiwanych przez Interpol policjanci-specjaliści umieścili również ikonę, skradzioną w styczniu 1994 r. z galerii sztuki w Wiesbaden, obraz Pietera Baltena (1525-1598), skradziony z muzeum w Hadze w kwietniu 1997 r., a także obiekty archeologiczne, jak kamienna głowa z Pekinu czy marmurowa rzeźba z Algierii. Zdaniem prowadzących śledztwo, wiele kradzieży dzieł sztuki dokonuje się na konkretne zamówienie.

ZABIJAŁEM Z NIENAWIŚCI DO CYWILIZACJI TECHNICZNEJ - TWIERDZI T. KACZYNSKI

Dożywocie dla Unabombera

Zgodnie z oczekiwaniami Theodore Kaczynski, były profesor matematyki z Berkeley, który przyznał się, że za pomocą wysyłanych w listach bomb zabił trzy osoby, a kilkanaście ranił, został w poniedziałek skazany przez sąd w Sacramento w Kalifornii na karę dożywotniego więzienia.

Wyrok, wydany przez sędziego bez procesu, był rezultatem układu z prokuraturą, która w zamian za przyznanie się oskarżonego do winy nie żądała kary śmierci.

Kaczynski, poszukiwany przez 18 lat przez FBI „Unabomber" - ponieważ celem jego zamachów byli naukowcy z uniwersytetów, a także przedstawiciele przemysłu „high-tech" - nie okazał żadnej reakcji na ogłoszony wyrok. Pochylił tylko głowę, kiedy najbliżsi członkowie rodzin jego ofiar zwrócili się do niego bezpośrednio. Żona zamordowanego Richarda Mosera poprosiła sędziego, aby zamknął oskarżonego „bliżej piekła".

„Unabomber" odpowiadał w Kalifornii tylko za dwa morderstwa, których dokonał w tym stanie; w innym stanie, New Jersey, czeka go dodatkowy proces z oskarżenia o trzecie zabójstwo.

Według Kaczynskiego - wnuka polskich imigrantów z Chicago - motywem jego zbrodni była nienawiść do cywilizacji technicznej, której przedstawicieli zabijał.

W swojej chacie w Górach Skalistych, gdzie zamieszkał, izolując się od ludzi mimo świetnie zapowiadającej się kariery na najlepszych uczelniach w USA, napisał manifest przeciwko zniewoleniu człowieka przez technikę i współczesne społeczeństwo. Manifest ten wydrukowały w 1995 roku „The New York Times" i „The Washington Post", kiedy Unabomber zapowiedział, że zacznie wysadzać w powietrze samoloty pasażerskie, ale zaprzestanie swej terrorystycznej działalności, jeżeli jego tekst zostanie opublikowany.

Postać Unabombera zafascynowała część opinii w USA, ale na krótko przed ogłoszeniem wyroku na niego władze ujawniły fragmenty jego dziennika, w którym pisał, że zabijał ludzi nie z ideowych pobudek, lecz z nienawiści i chęci zemsty za nieokreślone bliżej krzywdy. Z wcześniej publikowanych listów i pamiętników Kaczynskiego wynikało, że cierpi on z powodu nieumiejętności nawiązania kontaktów z ludźmi i zawodów miłosnych.

Zdaniem wielu psychiatrów, Kaczynski wykazuje objawy schizofrenii paranoidalnej, ale Unabomber nie pozwolił swoi adwokatom, aby bronili go przedstawiając go jako chorego psychicznie. W więzieniu usiłował się powiesić.

W sądzie, przed ogłoszeniem wyroku, Kaczynski oświadczył, że władze, ujawniając fragmenty jego pamiętnika, starają się go „zdyskredytować". Zaapelował też, aby dano mu szanse „odpowiedzi" na zarzuty, że zabijając kierował się po prostu nienawiścią.

Kaczynskiego aresztowano w kwietniu 1996 roku dzięki informacji udzielonej o nim policji przez jego brata Davida. Twierdził on, że FBI obiecała mu, że Ted nie zostanie skazany na karę śmierci. Władze zaprzeczały temu. David Kaczynski po wyroku przeprosił rodziny ofiar brata za krzywdy, jakie im wyrządził.

PROGRAM TV POLONIA

■ PIĄTEK 8 MAJA

7.00 Sport telegram, **7.10** Podwieczorek, **8.05** Polska - Świat: Studenci, uczelnie, absolwenci, **8.30** Wiadomości, **8.45** „Plecak pełen przygód" (s.), **9.15** Wzwyż (pr. red. katol.), **9.40** Przegląd pasy polonijnej, **10.00** „Crimen" (s.), **11.00** Rodziny i miasta: Rodzina Płonków, **11.30** „Krzyżówka szczęścia (teleturniej), **12.00** Wiadomości, **12.10** „Plac hiszpański" (s.), **13.40** Spojrzenia na Polskę, **14.10** MdM, **14.45** Diariusz rządowy, **15.00** Panorama, **15.20** Program dnia, **15.30** Madonny polskie, **16.00** Hity satelity, **16.30** Polski dom, **17.00** Teleexpress, **17.15** Ala i As (dla dzieci), **17.30** Kolorowe nutki (dla dzieci), **17.35** Tata, a Marcin powiedział..., **17.45** Paler, **18.15** „Spółka rodzinna" (s.), **18.45** Kult kina, **19.15** Dobranocka: „Proszę słonia", **19.30** Wiadomości, **19.55** Prognoza pogody, **20.00** „Plac hiszpański" (s.), **21.40** Przegląd publicystyczny, **22.10** Polska - NATO: „Po przełomie" (rep., 3), **22.30** Panorama, **23.05** Wieczór piosenek Agnieszki Osieckiej, **24.00** Porozmawiajmy (o ludziach decydujących się na emigrację), **0.50** „Proszę słonia" (film anim.), **1.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody, **1.30** „Spółka rodzinna" (s.), **2.00** Kult kina, **2.30** Panorama, **3.05** „Plac hiszpański" (s.), **4.45** Przegląd publicystyczny, **5.15** Polska NATO: „Po przełomie" (rep., 3), **5.35** Dom polski, **6.05** W centrum uwagi, **6.20** Diariusz rządowy, **6.35** Paler.

■ SOBOTA 9 MAJA

7.00 Madonny polskie: „Dolnośląska Strażniczka Wiary" (rep.), **7.30** Hity satelity, **8.00** Dzień dobry na dzień dobry, **8.30** Wiadomości, **8.40** Dzień dobry na dzień dobry, **9.30** Ala i As (dla dzieci), **9.45** Szafiki (dla dzieci), **10.15** Zwierzolub (pr. edukacyjny), **10.30** Brawo! Bis!, **13.20** Wiadomości, **13.30** Anna Wanda Głębocka zaprasza, **14.00** Kowalski i Schmidt, **14.30** Świat bez granic (teleturniej), **15.00** „Powrót Arabeli" (s.), **15.30** „Bajki pana Bałagana" (s. anim.), **16.00** Informacje Studia Kontakt, **16.15** Mówi się... (pr. poradnik.), **16.35** Ludzie listy piszą, **17.00** Teleexpress, **17.15** Polish open w golfie, **18.15** „Chłopi" (s.), **19.15** Dobranocka: „Sceny z życia smoków", **19.30** Wiadomości, **19.45** Prognoza pogody, **19.50** Kto jest kim w Polsce, **20.00** „Miłość Ci wszystko wybaczy" (film polski), **21.50** Szycie z resztek (pr. rozryw.), **22.30** Panorama, **23.05** Teresa Torańska przedstawia, **24.00** Koncert Jubileuszowy, **0.50** „Sceny z życia smoków" (film anim.), **1.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody, **1.20** Kto jest kim w Polsce, **1.30** „Chłopi" (s.), **2.25** Słowo na niedzielę, **2.30** Panorama, **3.05** „Miłość Ci wszystko wybaczy" (film polski), **4.50** Szycie z resztek, **5.35** Polish open w golfie, **6.35** Ludzie listy piszą.

■ NIEDZIELA 10 MAJA

7.00 Program dnia, **7.05** Słowo na niedzielę, **7.10** „Klan" (s.), **8.30** „Misjonarze: Daleka północ" (film dok., 1), **9.00** Dzień dobry na dzień dobry, **10.15** Zaproszenie, **10.45** Festiwal Muzyczny Łańcut '97, **11.30** Magazyn kulturalny, **11.45** Polonijne spotkania: „Na pograniczu Afryki i Azji" (rep.), **12.00** Szkoła na wesoło (dla dzieci), **12.35** „Mordziaki" (s. anim.), **13.00** Msza św., **14.15** Skarbiec, **14.45** Kraina uśmiechu, **15.45** Biografie: Jerzy Turowicz, **16.50** Pocztylion, **17.00** Teleexpress, **17.15** „Kot w butach" (s. anim.), **17.40** „Jak zdobyć pieniądze, kobietę i sławę" (kom. polska), **18.45** Latarnik, **19.15** Dobranocka: „Opowieści taty bobra", **19.30** Wiadomości, **19.45** Prognoza pogody, **19.50** Kto jest kim w Polsce, **20.00** „Wielka majówka" (film polski), **21.25** Czy nas jeszcze pamiętasz?, **21.50** Twoja Lista Przebojów, **22.30** Panorama, **23.05** Turniej satyryków, **24.00** Sportowa niedziela, **0.30** Polonijne spotkania: „Na pograniczu Afryki i Azji" (rep.), **0.50** „Opowieści taty bobra" (film anim.), **1.00** Wiadomości, sport, prognoza pogodya, **1.20** Kto jest kim w Polsce, **1.30** Kraina uśmiechu, **2.30** Panorama, **3.05** „Wielka majówka" (film polski), **4.30** Czy nas jeszcze pamiętasz?, **4.55** Twoja Lista Przebojów, **5.35** Auto-Moto-Klub, **5.50** Sportowa niedziela, **6.20** Kowalski i Schmidt.

■ PONIEDZIAŁEK 11 MAJA

7.00 Sport telegram, **7.05** „Powrót Arabeli" (s.), **7.30** „Bajki pana Bałagana" (s. anim.), **8.00** Dom polski, **8.30** Wiadomości, **8.45** Ala i As (dla dzieci), **9.00** Kolorowe nutki (dla dzieci), **9.05** Tata, a Marcin powiedział..., **9.15** „Klan" (s.), **9.40** Magazyn kulturalny, **9.55** Pocztylion, **10.05** „Chłopi" (s.), **11.00** Kult kina, **11.30** Świat bez granic (teleturniej), **12.00** Wiadomości, **12.15** „Wielka majówka" (film polski), **14.00** Twoja Lista Przebojów, **14.40** Informacje Studia Kontakt, **15.00** Panorama, **15.20** Program dnia, **15.30** Polska - świat, **16.00** Polonijny Magazyn Gospodarczy, **16.30** „Klan" (s.), **17.00** Teleexpress, **17.15** Szkoła na wesoło (dla dzieci), **17.45** Krzyżówka szczęścia (teleturniej), **18.15** „Capital City" (s.), **19.05** DTV (pr. satyr.), **19.15** Dobranocka: „Przygód kilka wróbla Ćwirka", **19.30** Wiadomości, **19.55** Prognoza pogody, **20.00** „Zbrodniarz i panna" (film polski), **21.20** Mała rzecz, a cieszy, **21.35** „Pochowajcie mnie razem z nimi" (film dok.), **22.30** Panorama, **23.05** Okna: Rozwód, **23.45** Mistrzowie batuty: Jan Krenz - Jan Krenz „I Symfonia", **0.00** Grzegorz Gerwazy Gorczycki „Compleborium" (śpiewa Poznański Chór Katedralny), **0.50** „Przygód kilka wróbla Ćwirka" (film anim.), **1.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody, **1.30** „Zwyczajna dobroć" (film dok.), **2.20** DTV (pr. satyr.), **2.30** Panorama, **3.05** „Zbrodniarz i panna" (film polski), **4.25** Mała rzecz, a cieszy, **4.40** „Pochowajcie mnie razem z nimi" (film dok.), **5.35** „Klan" (s.), **6.00** W centrum uwagi, **6.15** Informacje Studia Kontakt, **6.30** Krzyżówka szczęścia.

■ WTOREK 12 MAJA

7.00 Sport telegram, **7.10** „Mordziaki" (s. anim.), **7.35** „Kot w butach" (s.), **8.00** Polonijny Magazyn Gospodarczy, **8.30** Wiadomości, **8.45** Szkoła na wesoło (dla dzieci), **9.15** „Klan" (s.), **9.40** Czy nas jeszcze pamiętasz?, **10.00** „Capital City" (s.), **10.50** DTV (pr. satyr.), **11.00** Kowalski i Schmidt, **11.30** Krzyżówka szczęścia (teleturniej), **12.00** Wiadomości, **12.15** „Zbrodniarz i panna" (film polski), **13.35** Mała rzecz, a cieszy, **13.50** „Pochowajcie mnie razem z nimi" (film dok.), **14.45** Tydzień Prezydenta, **15.00** Panorama, **15.20** Program dnia, **15.30** Skarbiec, **16.00** Zaproszenie, **16.30** „Klan" (s.), **17.00** Teleexpress, **17.15** „Jacek" (s.), **17.30** „Dwa koty i pies" (s. anim.), **17.45** Polska piosenka - ludzie, zjawiska, epizody, **18.15** Wykręć numer (pr. muz.), **19.15** Dobranocka: „Lis Leon", **19.30** Wiadomości, **19.55** Prognoza pogody, **20.00** „Ślad na ziemi" (s.), **21.25** Scena Country, **21.55** „Piekło rzeczywiste" (rep.), **22.15** Spotkanie z reporterem: Hanna Kramarczuk, **22.30** Panorama, **23.05** Valerie Bonnier „Eskapada" (teatr TV), **23.55** Małe ojczyzny: Adampol - Polonezkóy, **0.25** Koncerty organowe Haendla (2), **0.50** „Lis Leon" (film anim.), **1.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody, **1.30** Biografie: Jerzy Turowicz, **2.30** Panorama, **3.05** „Ślad na ziemi" (s.), **4.35** Scena Country, **5.05** Polonijny Magazyn Gospodarczy, **5.35** „Klan" (s.), **6.00** W centrum uwagi, **6.15** Tydzień Prezydenta, **6.30** Polska piosenka - Ludzie, zjawiska, epizody.

■ ŚRODA 13 MAJA

7.00 Sport telegram, **7.10** Wieczór piosenek Agnieszki Osieckiej, **8.05** Polska - NATO: „Po przełomie" (rep., 3), **8.30** Wiadomości, **8.45** „Jacek" (s.), **9.00** „Dwa koty i pies" (s. anim.), **9.15** „Klan" (s.), **9.40** Zaproszenie, **10.00** Wykręć numer (pr. muz.), **11.00** Skarbiec, **11.30** Polska piosenka - Ludzie, zjawiska, epizody, **12.00** Wiadomości, **12.15** „Ślad na ziemi" (s., 1/7), **13.40** Scena Country, **14.10** „Piekło rzeczywiste" (rep.), **14.30** Spotkanie z reporterem: Hanna Kramarczuk, **14.40** Sejmograf, **15.00** Panorama, **15.20** Program dnia, **15.30** Auto-Moto-Klub, **15.45** Przegląd prasy polonijnej, **16.00** Dialogi z przeszłością, **16.30** „Klan" (s.), **17.00** Teleexpress, **17.15** Szafiki (dla dzieci), **17.45** Trzeci mecz finałowy o mistrzostwo Polski w koszykówce mężczyzn, **19.15** Dobranocka: „Podróże do bajek", **19.30** Wiadomości, **19.55** Prognoza pogody, **20.00** „Pograbek" (film polski), **21.15** Trzy dekady rocka (3), **22.00** „Była taka szkoła" (film dok.), **22.40** Panorama, **23.00** Za sztuką na ty: „Tratwa Kultury" (film dok.), **23.50** Mistrzowie batuty: Jan Krenz, Hector Berlioz - Symfonia „Fantastyczna", **0.50** „Podróże do bajek" (film anim.), **1.00** Wiadomości, **1.25** Sport, **1.27** Prognoza pogody, **1.30** Sport, **2.30** Panorama, **2.50** „Pograbek" (film polski), **4.05** Trzy dekady rocka (3), **4.50** „Była taka szkoła" (film dok.), **5.30** „Klan" (s.), **6.00** W centrum uwagi, **6.15** Sejmograf, **6.30** Czy nas jeszcze pamiętasz?

■ CZWARTEK 14 MAJA

7.00 Sport telegram, **7.10** Szycie z resztek (pr. rozryw.), **7.40** Czas na taniec, **8.05** Madonny polskie, **8.30** Wiadomości, **8.45** Szafiki (dla dzieci), **9.15** „Spółka rodzinna" (s.), **9.45** Polonijne spotkania: „Na pograniczu Afryki i Azji" (rep.), **10.00** Biografie: „Zwyczajna dobroć" (film dok.), **11.00** Dialogi z przeszłością, **11.30** Ludzie listy piszą, **12.00** Wiadomości, **12.15** „Pograbek" (film polski), **13.25** „Była taka szkoła" (film dok.), **14.00** Trzy dekady rocka (3), **14.45** Auto-Moto-Klub, **15.00** Panorama, **15.20** Program dnia, **15.30** Rodziny i miasta: Obiad u Pollera, **16.00** Spojrzenia na Polskę, **16.30** Wzwyż (pr. red. katol.), **17.00** Teleexpress, **17.15** „Plecak pełen przygód" (s.), **17.45** Krzyżówka szczęścia (teleturniej), **18.15** „Crimen" (s.), **19.15** Dobranocka: „Mieszkaniec zegara z kurantem", **19.30** Wiadomości, **19.55** Prognoza pogody, **20.00** Tadeusz Rittner „Wilki w nocy" (teatr TV), **21.10** Skąd ta wrażliwość: Wiesław Myśliwski, **21.40** Dwie strony obrazu, **21.55** MdM, **22.30** Panorama, **23.05** „Lubię nietoperze" (horror polski), **0.20** Czas na taniec, **0.50** „Mieszkaniec zegara z kurantem" (s. anim.), **1.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody, **1.30** „Crimen" (s.), **2.30** Panorama, **3.05** Tadeusz Rittner „Wilki w nocy" (teatr TV), **4.15** Skąd ta wrażliwość: Wiesław Myśliwski, **4.45** Dwie strony obrazu, **5.00** MdM, **5.35** Wzwyż (pr. red. katol.), **6.00** W centrum uwagi, **6.15** Magazyn kulturalny, **6.30** Krzyżówka szczęścia.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

kronika rodzinna

Dziś obchodzi swój zacny jubileusz życiowy 80. urodziny nasza Kochana Matka, Babcia i Prababcia

pani ZOFIA DRLIKOWA

Z tej okazji dużo szczęścia i zdrowia życzy córka Wanda z rodziną. B-075

„Czas mija, smutek i żal pozostaje".
Dnia 9. 5. br. mija 5. rocznica śmierci naszego Kochanego

śp. WALERIANA SAJDOKA

z Karwiny-Raju. Z miłością i szacunkiem wspominają żona, synowie i brat z rodzinami. C54/072

Firma ČSAD Karwina przeprasza za niedotrzymanie umowy, w wyniku czego dnia 24. 4. 98 o godz. 16.00, podczas pogrzebu **śp. Tadeusza Błanika**, podjechał pod kościół katolicki jeden zamiast dwóch zarezerwowanych autobusów. Bardzo przepraszamy panią D. Błanik, firmę pogrzebową „Credo" i uczestników pogrzebu.
ČSAD Karwina, S. A. C54/003

teatr

SCENA CZESKA - TRZYNIEC: Królewna Śnieżka (7, godz. 10.00).

kina

ORŁOWA - Wszechświat: Spice World (7, 8, godz. 16.00), Tajemnica zeszłego lata (7, 8, godz. 17.45), The Postman - Poseł przyszłości (7, 8, godz. 20.00), **KARWINA - Reflex:** Wywoływacz deszczu (7, 8, godz. 17.00, 20.00), Ex: Amistad (7, 8, godz. 19.00), **Centrum:** „Pasti, pasti, pastičky" (7, 8, godz. 17.45, 20.00), Zaginiony świat (7, 8, godz. 15.30), **HAWIERZÓW - Świt:** Titanic (7, 8, godz. 16.00, 19.30), **Centrum:** Szalona szkoła (7, 8, godz. 15.30), The Postman - Poseł przyszłości (7, 8, godz. 17.45), **CZ. CIESZYN - Central:** Flubber (8, godz. 16.15, 18.30), **TRZYNIEC - Kosmos:** Królowa jeziora (7, 8, godz. 17.30), Gra (7, 8, godz. 20.00).

programy MOK

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ

▲ **Sala wystaw w zamku w Karwinie-Frysztacie:** Do 30. 9. wystawa „Novum Lumen Chemicum - alchemia, magia i tajne towarzystwa na Morawach Północnych i Śląsku"; wt.-pt. 9-17, so. 9-13.

▲ **Sala wystaw w Cz. Cieszynie:** stała wystawa „Życie ludu w Cieszyńskiem". Wystawa: „Odlew - przewodnik przez życie" **przedłużona do 31. 5.**

▲ **Muzeum Tragedii Żywockiej:** stała wystawa „Okupacja i ruch oporu w Cieszyńskiem 1938-1945". Otwarte: wt.-pt.: 9-17; so: 9-13; nie: 13-17.

MUZEUM HUTY TRZYNIECKIEJ I MIASTA TRZYŃCA: wystawa pt.: „Stroje ludowe Śląska Cieszyńskiego".

PAŃSTWOWE ARCHIWUM POWIATOWE W KARWINIE: do 25. 10. wystawa pt. „Frysztat w dokumentach archiwalnych". Do 19. 6. wystawa „Pavel Hlavatý - grafika". Czynne w godz.: po. i śr. 8-17, wt. i czw. 8-15, pt. 8-14.30.

co, gdzie, kiedy

HAWIERZÓW-MIASTO - Zespół Kobiet przy MK PZKO zaprasza na spotkanie w czwartek 7. 5. o godz. 16.00 do świetlicy przy ul. Matuška.

PTTS „BESKID ŚLĄSKI" urządza w sobotę 9. 5. tradycyjny rajd wiosenny. Trasa prowadzi z Gródku przez Krziwóm do ośrodka harcerskiego pod Kikułą w Koszarzyskach. Zbiórka w Gródku na dworcu kolejowym o godz. 9.30.

NAWSIE - Zespół Kobiet przy MK - PZKO Nawsie zaprasza na Wystawę robót ręcznych w piątek 8 maja godz. 14-18, w sobotę 9 maja godz. 9-18, w niedzielę 10 maja godz. 9-18 do Domu - PZKO Nawsie. Domowy bufet i atrakcyjna loteria.

KARWINA-FRYSZTAT - Klub Młodych MK PZKO zaprasza w sobotę 9 maja o godz. 19 na Majową Dyskotekę do Domu PZKO.

KARPĘTNA - MK PZKO zaprasza na wystawę prac ręcznych w dniach 9 i 10 maja do świetlicy PZKO. Wystawa czynna będzie w sobotę i niedzielę w godz. 9-17.

NYDEK - MK PZKO zaprasza na przedstawienie teatralne dwóch jednoaktówek „Malowane wajca" A. Wawrosza i „Tako miłość" W. Młynka w niedzielę 10. 5. o godz. 16.00 do Domu PZKO w Nydku.

JABŁONKÓW - Zarząd MK PZKO zaprasza na uroczystość Dnia matki połączoną z zebraniem członkowskim do Domu PZKO w niedzielę 10 maja o godz. 16.00. W programie wystąpią dzieci przedszkola, a Teatr Lalek „Bajka" wystawi przedstawienie pt. „Szewczyk Dratewka".

RADA NACZELNA HPC zawiadamia, że w sobotę 9 maja będzie kursował specjalny autobus na Uroczystość Sztandarową od dworca w Bystrzycy do Koszarzysk. Od godz. 8-11 odwiezie zuchy na Złaz, odjazd pierwszego autobusu z dorosłymi uczestnikami uroczystości o godz. 11.20, potem 13.00 i 13.50. Po uroczystości autobus odwiezie zuchy (od 17.20), potem po ognisku wg potrzeb gości - ostatni odjazd do Bystrzycy godz. 20.50. Koszta przejazdu w jednym kierunku - 5 koron od dziecka, 10 koron od osoby dorosłej. Sztab Organizacyjny.

MACIERZ SZKOLNA I DYREKCJA PRZEDSZKOLA przy ul. Moskiewskiej w Cz. Cieszynie zapraszają wszystkich wychowanków, rodziców i przyjaciół przedszkola na uroczyste obchody 50-lecia przedszkola w Czeskim Cieszynie przy ul. Moskiewskiej. W piątek 15 maja o godz. 16.30 do sali Teatru Cieszyńskiego na występ „Cieszynianki", przedstawienie bajkowe „Król Bull" i wystawę prac ręcznych. W sobotę 16 maja o godz. 14.00 do ogrodu przedszkola na festyn ogrodowy. Sprzedaż biletów w sklepie „Didacta" oraz we wszystkich przedszkolach. Cena biletu 30,- koron. Przedszkolaki wstęp wolny.

Czeska firma, zajmująca się produkcją i sprzedażą na rynku polskim sprzętu spawalniczego z nowo otwartą firmą w Cieszynie (Polska), poszukuje z Czeskiego Cieszyna i okolicy

sprzedawcy
(kobieta, mężczyzna) do pracy w biurze firmy.
Warunek: znajomość języka polskiego.
Bliższe Informacje pod nr. tel.: 0656 749 271-2.
Fa-98 021

ogłoszenia

CAŁKIEM NOWE MOŻLIWOŚCI PRACY dla osób zamieszkałych w rejonie Cz. Cieszyna. Tel.: 069/262 938 - p. Menkal po-pt.: 9.00-12.00. O-45

TV LOCAL Stonawa

Kanał 29. TV Prima

■ **8. 5. - 14. 5. 1998, godz. 7-8 i 17-18**

Program w języku polskim:

- Obchody Święta Narodowego RP w Ostrawie
- Poradnia metodyczna dla nauczycieli w Karwinie
- Spotkanie gimnazjów im. J. Słowackiego w Karwinie
- Obchody 170. rocznicy szkoły polskiej w Olbrachcicach.

■ Z LISTÓW DO REDAKCJI ■ Z LISTÓW DO REDAKCJI ■

Niezwykłe spotkanie

Historia zachowała się wobec przepięknej nadolziańskiej wsi - Łąk - bardzo cynicznie. Już w roku 1958 bowiem wydano na wioskę wyrok z powodu szkód górniczych. Bezmyślna, rabunkowa gospodarka spowodowała, że szkody górnicze dały się odczuć już w latach 1968-1970, pierwsze domostwa zaś runęły w roku 1973. Później już dewastacja postępowała szybko.

Dla polskiej społeczności Łąk największą tragedią była likwidacja polskiej szkoły, a z nią i trzeciej z kolei świetlicy MK PZKO. Szeregi członków Koła powoli się wykruszały - zostali oni rozproszeni po całym Zaolziu. Siłą faktu musiano więc szukać nowych dróg zachowania polskości w tej części wsi, która jeszcze stoi. Jedną z takich form są tradycyjne spotkania byłych i obecnych mieszkańców Łąk.

Jedno z takich spotkań - „Spotkanie Wiosenne" - odbyło się w sobotę 2 maja w ramach obchodów Święta Matki. A była to impreza niezwykła, bo uczestniczyła w niej także ekipa telewizji polskiej z Wrocławia, którą przywiózł do Łąk poeta i dziennikarz Kazimierz Kaszper.

W programie kulturalnym zaprezentowały się w sobotę dzieci miejscowych działaczy, recytując wiersze autorstwa Wandy Pribuli, a gwoździem programu był jak zawsze rewelacyjny „Olziok" z Tadeuszem Chrząszczem na czele. To on go stworzył, pisze dla niego scenariusze, jest reżyserem programów i dyrygentem. Impreza gościom z Wrocławia aż tak się podobała, że wyrazili chęć zrealizowania specjalnego programu o Łąkach, który miałby zostać nadany w ramach serialu „Małe ojczyzny".

JÓZEF KULA. Stanisławice

■ ZAPROSZENIE ZA OLZĘ ■ ZAPROSZENIE ZA OLZĘ

Na progu XXI wieku...

W piątek 8 maja o godz. 18 w cieszyńskim Klubie Propozycji w sali SM „Cieszynianka" przy ul. Hajduka 17 odbędzie się spotkanie z byłym, długoletnim prezesem ZG Macierzy Ziemi Cieszyńskiej, mgr. Leonem Mięką i aktualnym prezesem, mgr. Mariuszem Makowskim. Tematem spotkania będzie omówienie aktualnej działalności MZC, a także przedstawienie wizji najstarszej tego typu organizacji w Polsce, w wieku, znaczonym nowymi już trendami cywilizacyjnymi.

Jak na tle tych epokowych przemian przedstawiają się plany formacji, o tradycyjnych wzorcach pochodzących z ponad stu lat na rzecz wartości narodowych i ogólnoludzkich? Oto jedno z podstawowych pytań, jakie nasuwa się z myślą o losach organizacji, której fundamenty ideowe wyrastały w czasach Stalmachów, Kubiszów, Cienciałów i wielu innych, znakomitych rodów cieszyńskich.

I jeszcze inne rodzi się pytanie. Jak kształtować się będzie postawa członków MZC wobec zjednoczonej Europy i w związku z tym rodzeniu się euroregionów, m.in. Euroregionu Śląsk Cieszyński?

Mieszkańców z lewego brzegu Olzy do dyskusji zapraszają organizatorzy wieczoru - Cieszyński Interklub Społeczny (CIS). **(da)**

GŁOS LUDU ◆ Gazeta Polaków w Republice Czeskiej ◆ W wydawnictwie „Otza", ul. Hlavní 3, Cz. Cieszyn, wydaje Rada Polaków w RC przy wsparciu finansowym Rządu RC ◆ Redaguje kolegium ◆ Redaktor naczelny: Władysław Bilko; zastępcy red. naczelnego: Henryka Bittnar, Bogusław Krzyżanek ◆ Adres redakcji: 709 29 Ostrawa, P.O. Box 29, Novinářská 3, telefony: centrala 6607/111, sekretariat 6607/252, dział łączności z czytelnikami 6607/249, dział sportowy 6607/258, redaktorzy 6607/242, 6607/256; faks: 6607/252 ◆ Ogłoszenia przyjmowane są codziennie od 8.30 do 15.00 w redakcji „Głosu Ludu" w Ostrawie (w pozostałych godzinach pod nr. tel. 6607/252 czynna jest sekretarka automatyczna), w poniedziałki, środy i piątki w godz. od 8.00 do 12.00, wtorki i czwartki od 12.00 do 16.30 w biurze „Contact" przy ul. Hlavní 3 w Cz. Cieszynie; w Oddziale Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej w Karwinie-Frysztacie (na rynku) w godzinach otwarcia; w dni powszednie w godz. od 8.00 do 16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelniční 18, Cz. Cieszyn ◆ Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty ◆ Kolportuje SmNS, a.s., Ostrawa ◆ Skład komputerowy „Głos Ludu" Ostrawa ◆ Druk TIP - drukarnia periodyków Ostrawa, s. a. ◆ Rękopisów i zdjęć nie zamówionych redakcja nie zwraca, zastrzega sobie również prawo dokonywania skrótów, adiustacji, przeredagowywania tekstów i zmiany tytułów materiałów nie zamówionych. Nr indeksu 42501

CZESKI PROGRAM TELEWIZYJNY

CZWARTEK 7 MAJA

■ **TC 1:**

5.00 Reportaże TV Ostrawa
5.35 Okno do sąsiadów
6.00 Studio 6
8.30 Obiektyw
9.00 Wiadomości
9.05 Europa i my
9.20 W weekendowej TC
9.25 Hip, hap, hop (teleturniej)
9.55 „Jalna" (s.)
10.40 Nota bene (teleturniej)
11.20 Okna wszechświata na oścież
12.00 Wiadomości
12.05 „Kiedy dwoje pracuje tamże..." (s.)
12.30 Powiązania
13.05 Grają Orkiestry Dęte
13.45 „Ponoptikum miasta praskiego" (s.)
14.55 „Kto obudzi Pindrusza?" (bajka)
16.00 Wiadomości
16.05 Niechaj świat zawojują mali
16.15 „Mój przyjaciel delfin" (s.)
16.40 „Star Trek: Statek kosmiczny Voyager II" (s.)
17.30 AZ-quiz (teleturniej)
17.55 Prognoza pogody
18.00 Report
18.15 Wieczorem na ekranie
18.20 Magazyn policyjny
18.25 W weekendowej TC
18.30 „Krok za krokiem V" (s.)
18.55 Losowanie „10" szczęśliwych
19.00 Wieczorynka
19.15 Wydarzenia
19.45 Prognoza pogody
19.50 Bramki, punkty, sekundy
20.00 „Jeźdźcy niebios" (film czeski)
21.40 Ten nasz charakter czeski
22.00 Wiadomości
22.15 Kwarantanna: Wybory '98
23.15 Salon czeski
23.50 „Papież, Żydzi i naziści" (dok.)
0.50 Wiadomości
1.00 „Straszliwe opowieści" (s.)
1.50 „W ogniu" (s.)
2.35 „60"
3.50 CD Classie
4.00 Uniwersytet TV.

■ **TC 2:**

7.05 Wiadomości TVS
7.30 Panorama
8.00 Euronews
8.45 Report
9.30 Studio 6
12.00 Euronews
12.55 Magazyn policyjny
13.15 O zdrowiu
13.30 Diabetes
13.35 Czarne owce (publicyst.)
13.50 Arena
14.35 Europa dziś
15.05 Uniwersytet TV
16.00 Teleskop
16.10 Trzymaj się
16.30 Ego
16.50 „Wielka wojna" (film włoski)
19.00 Wieczorem na ekranie
19.05 Mode Collection '98
19.30 Koncert dla Złotej Pragi 1998
21.00 „21"
21.30 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy
21.40 „Eichmann, uciekinier nazistowski" (dok.)
23.15 „Romeo, Julia i mrok" (film czeski)
0.30 Salon morawsko-śląski
1.00 Salon czeski
1.30 „21".

■ **NOVA:**

6.00 Śniadanie z Novą, **8.30** „Nie ma ucieczki" (film USA), **10.10** „Kuzyn i kuzynka" (film franc.), **11.45** Zaryzykuj! (teleturniej), **12.10** Karuzela (teleturniej), **12.45** „Dynastia" (s.), **13.35** „Tak płynie czas" (s.), **14.20** „Bulwar Pacific Drive" (s.), **14.45** „MacGyver" (s.), **15.50** MŚ w hokeju na lodzie '98 (B1-A2 lub A1-B2), **18.20** Prognoza pogody, **18.25** Zaryzykuj! (teleturniej), **18.50** Karuzela (teleturniej), **19.25** Gumowiny, **19.30** DTV, **19.50** Wiadomości sportowe, **20.00** „JAG II" (s.), **20.55** „Akta X IV" (s.), **21.45** Właśnie dziś, **21.50** „W imperium Słońca" (film USA), **0.27** Pogodynka, **0.30** „Żonaty z zobowiązaniami" (s.).

■ **PRIMA:**

8.10 „Tata Chwat" (s.), **8.35** „Szalone przygody Eda Zamroczeńca" (s. anim.), **9.00** Caruso-show, **9.55** Nikt nie jest doskonały, **11.00** Program dla pań, **11.35** „Tattingerowie" (s.), **12.25** Program dla pań, **12.55** „Właśnie teraz" (s.), **13.45** Program dla pań, **14.10** „Molly" (s., 1/13), **14.40** Program dla pań, **15.00** „Prawdziwe przygody Jonny'ego Questa" (s. anim.), **15.25** „Zorro" (s.), **15.50** „Tarzan III" (s.), **16.15** S.O.S., **17.00** Program dla pań, **18.00** „Airwolf" (s.), **18.50** Wiadomości regionalne, **19.00** DTV, **19.30** „Maska" (s. anim.), **19.50** MŚ w hokeju na lodzie '98 (C1-D2), **22.30** „Policja z Nowego Orleanu" (s.), **23.15** „Nostromo" (s.), **0.10** Miłość to fata morgana (recital S. Nálepkowej), **0.55** „Wyspa zła" (horror USA).

PIĄTEK 8 MAJA

■ **TC 1:**

5.00 Powiązania
5.35 Czarne owce (publicyst.)
5.50 W weekendowej TC
6.05 „Dzień pewnej parafii" (dok.)
6.45 „21"
7.15 Wiadomostki ze świata
7.25 Labirynt
7.45 „Juhele" niedziela
10.00 Wiadomości
10.05 „Kasia i znowu te straszydła" (kom. bajkowa)
11.30 Wizytówka
12.00 Wiadomości
12.05 Country Express Praga - Nashville
12.45 TV Klub Niesłyszących
13.15 Kinobox
13.40 „Księżniczka Słonbidło" (bajka)
14.40 „Kiedy dwoje pracuje tamże..." (s.)
15.05 „W górach dudni" (film czeski)
16.25 „Igrzyska Olimpijskie w kraju Nippon" (dok.)
17.55 Prognoza pogody
18.00 Wiadomości
18.05 Wieczorem na ekranie
18.10 „Wspólna rodzina" (dok.)
18.35 W weekendowej TC
18.45 Nad listami telewidzów
18.55 Losowanie „10" szczęśliwych
19.00 Wieczorynka
19.15 Wydarzenia
19.40 Prognoza pogody
19.45 Bramki, punkty, sekundy
20.00 Nie zastanawiaj się i kręć! (z domowej wideoteki)
20.25 „Doktor Quinn V" (s.)
21.10 „Buda z cukru" (film czeski)
22.40 Wiadomości
22.50 „Słowo policjanta" (film franc.)
0.30 Wiadomości
0.35 Bonrock (koncert)
1.15 „Powrót do Edenu II" (s.)
2.15 „Star Trek: Nowa generacja" (s.)
3.05 „Star Trek: Nowa generacja" (s.)
3.50 Kinobox
4.15 XIV MFJ Praga.

■ **TC 2:**

7.05 Wiadomości TVS
7.30 Panorama
8.00 Euronews
8.20 „Skrzydła wolności" (dok.)
9.10 AZ-quiz
9.35 „Romeo, Julia i mrok" (film czeski)
10.55 Klub Seniora
11.25 „Martwi mężczyźni nie wkładają szkockiej spódniczki" (film USA)
12.50 „Mój przyjaciel delfin" (s.)
13.20 A. Dvořák: „Rusałka" (opera bajkowa)
15.20 „Wielkie wędrówki kolejowe" (s. dok.)
16.15 „Dr Quinn" (s.)
17.00 „Nędznicy" (film franc., 1/2)
18.40 Nowe książki
18.50 Kim jest... (Václav Malý)
19.15 Wyścig Pokoju 1998
19.30 W weekendowej TC
19.35 BonBon
19.55 Wieczorem na ekranie
20.00 „Bigbeat" (s. dok.)
21.00 Bilird (kreacje taneczne grupy „UNO")
21.25 Z oczu do oczu (publicyst.)
21.55 Chmielnik (koncert)
22.55 „Hale i Pace" (s.)
23.20 „Czerwony koliber" (film węgiersko-włoski)
1.00 Wiadomości TVS.

■ **NOVA:**

7.30 „Flinstounowie" (s. anim.), **8.10** „Słowik" (bajka), **9.05** „Tajemnica łamigłówki" (film czeski), **10.50** „Zamach" (film czeski), **12.30** „Biała pani" (kom. czeska), **14.10** „Wakacje z łosiem" (film kanad.), **15.45** „Wielkie nadzieje" (dok.), **16.20** Slovan Liberec - Dukla (I liga piłkarska), **18.20** Prognoza pogody, **18.25** Zaryzykuj! (teleturniej), **18.50** Karuzela (teleturniej), **19.30** DTV, **19.50** Wiadomości sportowe, **20.00** Liga gagów (pr. rozryw.), **20.30** Rosyjska ruletka, **21.20** „Co jest w domu, to się liczy, panowie...!" (kom. czeska), **22.50** Właśnie dziś, **22.54** Pogodynka, **22.55** Tabu, **23.40** „Historie zza światów" (s.), **24.00** „Cmentarz zwierząt domowych" (horror USA), **1.45** „Afrodyzjaki" (s. erot.).

■ **PRIMA:**

8.10 „David Copperfield" (film anim.), **9.45** „Když Burian prášil" (kom. czeska), **11.20** „Jak nakręcano »Podróże Gullivera«" (dok.), **12.00** „Pociąg z Paddington" (film bryt.), **14.00** „Moonwalker" (film muz. USA), **15.40** „Podróże Gulivera" (film USA, 1/2), **17.25** „Bezgraniczne możliwości" (s. dok.), **18.00** „Airwolf" (s.), **18.50** Wiadomości regionalne, **19.00** DTV, **19.30** „Maska" (s. anim.), **20.00** „Młody Indiana Jones: Podróże z ojcem" (s.), **21.45** „Życzenie śmierci" (film USA), **23.20** „Navarro" (s.), **0.50** „Airwolf" (s.).

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

POLSKI PROGRAM TELEWIZYJNY

CZWARTEK 7 MAJA

■ PROGRAM 1:

6.00 Kawa czy herbata?
8.05 „Szalone dziewczyny" (s.)
8.30 Wiadomości, prognoza pogody
8.45 Mama i ja (dla mamy i trzylatka)
9.00 Słowa, słówka i półsłówka
9.55 Porozmawiajmy o dzieciach
10.00 „Cagney i Lacey" (s.)
10.50 „Tańce polskie: Beskid Śląski"
11.10 Gotowanie na ekranie
11.20 Mamo, coś się stało! - Omdlenia
11.30 Od kuchni: Lusereczko powiedz przecie
12.00 Wiadomości
12.10 Agrobiznes
12.20 Magazyn Notowań
12.45 Spotkania z przyrodą, geografią i medycyną: Róbmy swoje-Życie
13.15 „Przyroda Ziemi Świętej" (s. dok.)
13.45 Alfabet polskich rzek: Ś jak Ścinawka
14.05 „Przez Karpaty: Słowackie Karpaty" (dok.)
14.30 Wiadomości
14.40 Ciuchcia (dla dzieci)
14.50 „Ale kino" (reportaż)
15.05 „Artur" (s. anim.)
15.35 Poznajemy się
16.00 Kadra czeka
16.15 „Moda na sukces" (s.)
16.40 Diariusz rządowy
17.00 Teleexpress
17.15 Jaka to melodia? (quiz)
17.45 Polska liga koszykówki w przerwie: ok.
18.50 Flesz: Wiadomości, prognoza pogody
19.20 Wieczorynka
19.30 Wiadomości, sport, prognoza pogody
20.10 „Nash Bridges" (s.)
21.00 W centrum uwagi
21.20 „Non possumus. Kościół katolicki wobec władzy komunistycznej" (dok.)
22.30 Pegaz
23.00 Wiadomości, sport
23.10 „Droga do Welville" (kom. USA)
1.10 W rajskim ogrodzie
1.25 Grajmy w szachy.

■ PROGRAM 2:

7.00 Sport telegram
7.05 Dziennik krajowy
7.25 „Pielęgniarki" (s.)
7.50 Studio urody
8.00 Program lokalny
8.30 „W labiryncie" (s.)
9.00 Transmisja obrad Sejmu w przerwie ok.
13.00 Panorama
14.55 Akademia zdrowia Dwójki
15.05 Bądź mistrzem: Katarzyna Klata
15.30 „Opowieści z księgi cnót" (s. anim.)
16.00 Panorama
16.10 Pr. ekumeniczny
16.30 5x5 - Wygrajmy razem (teleturniej)
17.00 Klub pana Rysia
17.30 Programy lokalne
18.00 Panorama
18.10 Programy lokalne
18.35 Jeden z dziesięciu audiotele (teleturniej)
19.05 W cieniu Kremla: Dialog głuchych
19.30 „Komedia pomyłek" (nowela TVP)
20.00 Klub Dwójki
21.00 „Z archiwum X" (s.)
21.50 Sport telegram
22.00 Panorama
22.40 „M.A.S.H." (s.)
23.05 Martin Crimp „Jej historia" (teatr TV)
0.40 „Brat Maria" (film dok.).

■ TELE 3:

7.00 TV Polonia, **8.00** Dziś w Teletrójce, **8.30** „Historia miłości" (telenowela), **9.30** Poranek z TV Katowice, **10.35** Muzyczne promocje, **10.50** „Czas ogrodów" (s. dok.), **11.20** „Król Ubu" (film czeski), **13.05** „Maria Celeste" (s.), **13.50** „Rodzina Addamsów" (s.), **14.20** Zgadula (teleturniej), **15.10** „Człowiek z gór" (s. anim.), **15.35** „Były sobie Ameryki" (s. dok.), **16.00** „Znak orła" (s.), **16.30** Dziś w Teletrójce, **16.45** Informator kulturalny, **17.05** Eskulap (mag.), **17.30** Asłama Tunezja (teleturniej), **17.50** Portrety miast, **18.00** Panorama, **18.10** Aktualności, **18.30** „Historia miłości" (s.), **19.30** „Czas ogrodów" (s. dok.), **20.00** „Król Ubu" (film franc.), **21.45** Dzień w regionie, **22.00** Aktualności, **22.30** „Bank nie z tej ziemi" (s.), **23.30** Zagraleś na 5, **24.00** Bez zakłóceń: Pejzaż Ewy Sychy, **0.30** „Nasz sklepik" (s.), **1.00** TV Polonia.

■ POLSAT:

6.00 Poranek z Polsatem, **7.45** Polityczne graffiti, **7.55** Poranne informacje, **8.00** „Garfield" (s. anim.), **8.30** „Powrót Supermana" (s.), **9.30** „Żar młodości" (s.), **10.30** „Star Trek: Stacja kosmiczna" (s.), **11.30** „Brygada Acapulco" (s.), **12.30** Miłość od pierwszego wejrzenia (pr. rozrywk.), **13.00** Idź na całość (show), **14.00** Link Journal, **14.30** Drzewko szczęścia (teleturniej), **15.00** „Inspektor Gadżet" (s.), **15.30** Wolność Tomku (mag.), **16.00** Informacje, **16.15** Piraci show (gra-zabawa), **16.45** „Star Trek: Stacja kosmiczna" (s.), **17.45** „Świat według Bundych" (s.), **18.15** „Szaleję za tobą" (s.), **18.45** Informacje, **19.00** Polityczne graffiti, **19.10** „Renegat" (s.), **20.05** „Dziewięć i pół ninja" (film USA), **20.50** Losowanie Lotto, **22.00** „Kojak" (s.), **22.55** Wyniki losowania Lotto, **23.00** Informacje i biznes informacje, **23.20** Polityczne graffiti, **23.30** Telewizyjne Biuro Śledcze (mag.), **23.55** 4 x 4 (mag.), **0.30** Link New Look, **1.00** Przytul mnie, **2.00** Plastic TV.

PIĄTEK 8 MAJA

■ PROGRAM 1:

6.00 Kawa czy herbata?
8.00 „Wszyscy kochają Raymonda" (s.)
8.20 Giełda
8.30 Wiadomości, prognoza pogody
8.45 Mama i ja (dla mamy i trzylatka)
9.00 Rządy dzieci, czyli pajdokracja
9.30 Papierowy teatrzyk
9.45 Dzieci dzieciom
9.55 Gimnastyka buzi i języka
10.00 „Sierżant Anderson" (s.)
10.55 Stawka większa niż szycie
11.15 Podstawy gry na perkusji
11.30 Szkoła gotowania: Maj - sosy
12.00 Wiadomości
12.10 Agrobiznes
12.20 Magazyn Notowań
12.45 Spotkania z Unią Europejską
13.05 Tolerancja
13.25 Polska znana i mniej znana
13.40 Symbole polityczne: Święte Cesarstwo
14.05 Oda do Instruktora
14.30 Wiadomości
14.40 Drwiękogra (quiz muz.)
14.55 „Ale kino" (reportaż)
15.05 „Byle do dzwonka" (s.)
15.35 Poznajemy się
16.00 Kadra czeka
16.15 „Moda na sukces" (s.)
16.40 Twarzą w twarz z Europą
17.00 Teleexpress
17.25 Jaka to melodia (teleturniej)
17.50 Tata, a Marcin powiedział...ale bomba
18.05 Randka w ciemno (quiz)
18.50 Flesz: Wiadomości, prognoza pogody
19.00 Wieczorynka
19.30 Wiadomości, sport, prognoza pogody
20.10 „Bohaterowie Telemarku" (film ang.)
22.20 W centrum uwagi
22.40 „Non possumus. Kościół katolicki wobec władzy komunistycznej" (dok.)
23.40 Wiadomości, sport
23.50 „Numer nie z tej ziemi" (film USA)

■ PROGRAM 2:

7.00 Sport telegram
7.05 Dziennik krajowy
7.25 „Kocham Lucy" (s.)
7.50 Studio urody
8.00 Program lokalny
8.30 „W labiryncie" (telenowela)
9.00 Transmisja obrad Sejmu w przerwie ok.
13.00 Panorama
14.55 Akademia zdrowia Dwójki
15.10 Johanna Spyri „Kornelia" (dla dzieci)
16.00 Panorama
16.10 Animals
16.35 5x5- Wygrajmy razem (teleturniej)
17.05 Szalone liczby
17.30 Programy lokalne
18.00 Panorama
18.10 Programy lokalne
18.35 Magia liter (teleturniej)
19.05 „Złotopolscy" (s.)
19.35 Kronika Wyścigu Pokoju
20.00 „Alternatywy 4" (s.)
21.00 Marcin Daniec przekładaniec
22.00 Panorama
22.30 Sport telegram
22.40 „Kalifornia" (film USA).

■ TELE 3:

7.00 TV Polonia, **7.30** „Namiętność" (telenowela), **8.00** Dziś w Teletrójce, **8.30** „Historia miłości" (s.), **9.30** Poranek z TV Katowice, **10.35** Muzyczne promocje, **10.50** „Historia koszykówki" (s. dok.), **12.15** Belcanto (pr. muz.), **13.05** „Świat przyrody" (s. dok.), **13.45** Piątek na dobry początek, **13.50** „Rodzina Addamsów" (s.), **14.20** Włącz Ester, **15.00** Piątek na dobry początek, **15.10** „Tombik i Bibi" (s. anim.), **15.35** „W kosmosie i na Ziemi" (pr. popul.-naukowy), **16.05** „Bractwo letniej przygody" (s.), **16.30** Obserwatorium, **16.55** Piątek na dobry początek, **17.05** Nie tylko w szafie (mag.), **17.30** Studio pod bukiem (mag.), **17.50** Opolskie portrety miast i firm, **18.00** Panorama, **18.10** Aktualności, **18.30** „Historia miłości" (s.), **19.30** „Historia koszykówki" (s. dok.), **20.00** „Przychodnia w Cardale" (s.), **21.00** Belcanto (pr. muz.), **21.45** Dzień w regionie, **22.00** Aktualności, **22.25** Piątek na dobry początek, **22.30** „Namiętność" (telenowela), **23.00** 100% live, **24.00** „Grosz z nieba" (kom. USA), **2.00** TV Polonia.

■ POLSAT:

6.00 Poranek z Polsatem, **7.45** Polityczne graffiti, **7.55** Poranne informacje, **8.00** „Inspektor Gadżet" (s.,), **8.30** „Renegat" (s.), **9.30** „Żar miłości" (s.), **10.30** „Star Trek: Stacja kosmiczna" (s.), **11.30** „Mroczne niebo" (s.), **12.30** Dziewięciu wspaniałych (gra-zabawa), **13.00** Rykowisko, **13.30** Motowiadomości (mag.), **14.00** Bumerang (publicyst.), **14.30** Trzy kwadraty (gra-zabawa), **15.00** „Garfield" (s. anim.), **15.30** Kuba zaprasza, **16.00** Informacje, **16.15** Halo miliard, **16.45** „Star Trek: Stacja kosmiczna" (s.), **17.45** „Świat według Bundych" (s.), **18.15** „Szaleję za tobą" (s.), **18.45** Informacje, **19.00** Polityczne graffiti, **19.10** „Powrót Supermana" (s.), **20.05** „Strażnik Teksasu" (s.), **20.55** Losowanie Lotto, **21.00** „Brygada Acapulco" (s.), **21.55** „Kojak" (s.), **22.55** Ogłoszenie wyników Lotto, **23.00** Informacje, **23.15** Polityczne graffiti, **23.30** Biznes tydzień, **23.45** „Zamek upiora" (film USA), **1.30** Przytul mnie, **2.30** DJ'S Club, **3.00** Dance TV.

Starty sportowców regionu śląskiego

W PIERWSZYCH WYŚCIGACH motocrossowych ME w Gdyni zajął piotrowicki wychowanek Henryk Hrabica (obecnie LR Cosmetic Ostrawa) w kategorii 250 ccm 2. i 4. miejsce, zaś w łącznej punktacji zajmuje on 2. pozycję (30 pkt.) za Garinem z Rosji (35).

● **W TURNIEJU IND. ME W TENISIE STOŁOWYM R. Štrbík** gładko pokonała Francuzkę Palut 3:0, ale w 2. rundzie uległa Białorusince Kostrominowej 1:3. W grze podwójnej para Štrbíkowa-Odorowa (RC/RS) odpadła w 2. rundzie, przegrywając z dwójką Ding Jan-Zancner (WL) 1:2, zaś w grze mieszanej para Korbel-Štrbíkowa została wyeliminowana w 2. rundzie przez parę z Izraela Rabinovic-Stofblat 1:2...

● **NA MISTRZOSTWACH RC w karate GOJU-RYU** 1. miejsce w kumite kobiet w wadze +55 kg wywalczyła **Lucja Kufa** (KS HT Trzyniec). Natomiast mężczyźni HT przywieźli 2 drugie miejsca: Piotr Walaski (68) i Mirosław Pjosa (78 kg). **(h)**

● **ALENA PETERKOWA (MBK Hawierzów)** wygrała 5. międzynarodowy półmaraton w Domażlicach; 2. Klimešowa (USK Praga), 3. Šádkova (AC Pardubice) itd.

● **PODCZAS międzynarodowych regat żeglarskich w Pieszczanach** 6. miejsce w klasie Laser wywalczył R. Błoksch (HD Bogumin).

● **NIE POWIODŁO SIĘ** trzynieckim biegaczkom na orientację w 5. zawodach Pucharu Świata w biegach parkowych. Na trasie dłu-

■ OD BRAMKI DO BRAMKI

◆ **MŠLF KOBIET:** DFC Hawierzów - Krnów 2:0, Sztramberk - Hranice 5:0 i Darkowiczki - ČSAD Hawierzów 3:1. **Po 9. kol. prowadzi nadal DFC Hawierzów** (21 pkt.) przed Sztramberkiem (19 pkt., ale 1 mecz mniej).

◆ **SPARRINGI: HD Bogumin - L. Piotrowice 4:1 (2:1).** Rewanż za zeszłotygodniowy remis 2:2 w Piotrowicach. Bramki: Čapka 3, Gábor - Antal. Lokomotywa wystąpiła bez 5 graczy zasadniczego składu. **IRP Sibica - Sj Cz. Cieszyn 5:2 (2:1)!** Kantor i Konečný po 2, Vlček - Kulich i Minárik. **(km)**

◆ **WCZORAJ: FC Karwina - B. Wrocimów 1:2 (1:2)!** Tow. mecz kombinowanego zespołu FCK z 8. drużyną MŚLF. Bramkę na 1:1 zdobył Tuma.

◆ **CZOŁÓWKA STRZELCÓW II ligi piłkarskiej:** 16 - Tuma (FC Karwina), 11 - Vrabec (Blszany), po 10 - Nikl i J. Novák (Boh.), 9 - Švancara (St. Miasto) i Langer (Witkowice).

◆ **W UBIEGŁYCH DNIACH zmarł** w wieku 64 lat były piłkarz, trener, działacz i przewodniczący KS Piosek - **Władysław Sikora.** Z futbolem i ze swym klubem związany on był od 1960 roku do ostatnich dni swego życia. **(jk)**

▲ 19. SPORTKA: 1, 3, 11, 21, 23, 45 (17).
II LOSOWANIE: 14, 36, 42, 44, 47, 49; (20). **SZANSA:** 652 067.

gości niespełna 3 km w Vaesteras popełniły one błędy w punktach kontrolnych, zajmując dopiero 18. (Janina Cieślar) i 22. miejsce (Maria Honza). W łącznej klasyfikacji PS spadła Cieślarówna z 7. na 9. pozycję. W największych biegach sztafetowych Tio - Mile w Szwecji pomogły obydwie nasze biegaczki drużynie IFK Soedertaelje w zajęciu dobrego 14. miejsca wśród blisko 400 pięcioosobowych sztafet żeńskich.

● **I LIGA HOKEJBALLOWA: HBC Cyfrk Karwina - Dragons Kromierzyż 4:4; L. Brno - HBC Trzyniec 1:5 i Žabovřesky - Trzyniec 0:5 walk.; Kings Band Karwina - D. Kromierzyż 3:4. SKP F-M wygrał w Žabovřeskach 5:0, jak i z Liszniem w Brnie 13:0, zapewniając już sobie na 2 kolejki przed końcem awans do ekstraligi (20 spotkań - 40 pkt. - 143:32); 2. C. Karwina (33 pkt.), 3. J. Brno (28),... 9. Trzyniec (16), 11. KB Karwina (15), 13. L. Brno (6 pkt.). (rf)**

● **W INAUGURACYJNYM SPOTKANIU II ligi tenisa ziemnego** drużyn mieszanych wygrał TK Hawierzów z ŽLTC w Brnie 5:4. **(r)**

● **TENISISTKI STOŁOWE B. Hawierzów C w składzie: Kiškowa, B. Bednářowa, Harabaszowa)** pokonały w turnieju kwalifikacyjnym w Opawie tamtejszy Slezan 6:2 i KS Jihlawa 6:3, awansując z dywizji do zreorganizowanej **I ligi**. Drugim awansującym zespołem jest Opawa, która w dramatycznym spotkaniu pokonała Jihlawę 6:4. **(JH)**

● **IMPREZY PIĄTKOWE: lekka atletyka** - 1. runda drużynowych mistrzostw Moravo i Śląska juniorek i juniorów w Trzyńcu - od godz. 10.30; **tenis stołowy** - finał Pucharu Czech w Mokrych Łazcach z udziałem drużyn [illegible] i żeńskiej B. Hawierzów - od godz. 18. [illegible] uliczny na rynku w Boguminie dla wszystkich kategorii - od godz. 10 (trasy od 70 do [illegible]); **cykloturystyka** - 14. zawody Dookoła Beskidu dla dla juniorów, mężczyzn i kobiet - [illegible] o godz. 9.30 przed halą sportową w Trzyńcu [illegible] sa prowadzi m. in. przez RS), meta - [illegible] a 14 w Oldrzychowicach „U Miarki". [illegible]

■ SPORT POLSKI

❒ **NA MŚ w Pretorii** w klasie [illegible] tających na uwięzi zajął Marian Kowalski [illegible] miejsce (model samolotu Avro Lancaster), [illegible] Bogusław Małota - trzecie (Jak-6).

❒ **AWANS do półfinałów** futbolowych [illegible] wywalczyło w niemieckiej miejscowości [illegible] winkelsamm dwóch Polaków: 4. Tomasz [illegible] ski i 6. Piotr Świst.

❒ **PUCHAR ŚWIATA** szpadzistów w Budapeszcie: 1. H. Toth (Węg.), 3. Mogilewski (P), na Jeziorowska (P).

❒ **NIEMCY - POLSKA 1:0.** Rewanżowy mecz repr. piłkarskich do lat 19. Pierwsze [illegible] kanie 1:2 - do finałów ME zawansuje Niemcy.

❒ **51. WYŚCIG POKOJU** rozpoczął się w Poznaniu. Wystartuje 10 grup zawodników i 10 drużyn reprezentacyjnych. W niemieckiej gr. Telekom pojadą faworyci (m. in. Dekker, Riis i Niemiec S. Wesemann). Polski „Mokoszyn" wystąpi w składzie: U. Ampler, T. Brzeziński, Mickiewicz, D. Ozols, R. Rumian i P. Wadecki. **I ETAP** dookoła Poznania (130 km), **II - wycieczka:** Szamotuły - Gorzów (150 km) i [illegible] niej - Karkonosze i meta - 16. 5. w Kowalu (czasówka 33,8 km). -Opa.

Dwie kolejki na Podbeskidziu

◆ **MISTRZOSTWA POWIATU F-M w piłce nożnej - zaległa 16. kolejka:** Starzycz - Śmiłowice 0:1, Szonów - Wacławowice 3:1, Nydek - Kuńczyce 3:3, Czeladna - Gnojnik 1:0, Dobracice - Noszowice 1:2, Raszkowice - S. Mosty 3:3 i Gródek - Rzepiszcze 2:1. **21. kolejka:** Noszowice -Śmilowice 0:2, Szonów - Starzycz 2:0, Kuńczyce - S. Mosty 1:2(!), Gnojnik - Gródek 2:0, Czeladna - Raszkowice 1:1, Wacławowice - Rzepiszcze 1:0 i Dobracice - Nydek 0:2. **(MJ)**

1. KS Śmiłowice	19	51	46:20
2. KS Szonów	19	43	43:13
3. S. Kuńczyce p/On.	19	32	32:21
4. FK Czeladna	19	29	27:30
5. KS Noszowice	19	27	39:37
8. Sokół Mosty k.J.	19	24	28:30
10. Sokół Gródek	19	22	21:39
11. Sokół Nydek	19	20	25:29
12. Sokół Gnojnik	19	17	20:25
13. Sokół Dobracice	19	17	[illegible]
14. KS Rzepiszcze	19	16	[illegible]

◆ **ROZGRYWKI POWIATU F-M w piłce nożnej - zal. 16. kol.:** Palkowice - Milików 0:1, Lhotka - Domasłowice 4:3, Lucina - Toszonowice 2:1(!), Śmilowice B - Chlebowice 1:1 i Rzepiszcze B - Bukowiec 0:0. **21. kolejka:** Śmilowice B - Milików 2:2, Rzepiszcze B - Lucina 2:1(!), Domasłowice - Palkowice 1:2, Przy[illegible] Toszonowice 3:0 i Chlebowice - Lucina 1:1. **(M)**

1. KS Milików	16	36	[illegible]
2. FK Lhotka	17	30	[illegible]
3. Sokół Palkowice	16	29	[illegible]
4. S. Domasłowice D.	16	26	[illegible]
5. KS Prżno	15	25	[illegible]
6. KS Toszonowice	16	25	[illegible]
8. Beskid Bukowiec	14	16	[illegible]
9. Beskid Mosty k.J.	15	16	[illegible]
12. KS Śmilowice B	16	9	[illegible]

GOL BRAMKARZA ● W WIERZNIOWICACH KOLOROWO ● REWANŻ JABŁONKOWIAN

Defilada wyników i bramek

◆ **MISTRZOSTWA ŚZF: Dziećmorowice - Frydlant 7:0 (3:0).** Wynik jest dostatecznie wymowny. Prowadzenie dla elektryków uzyskał już w 5. min. Mahut. Goście, ratujący się przed spadkiem, mogli w 13. min. wyrównać z rzutu karnego za podcięcie... Remeśla przez A. Matysa, lecz Hajda przestrzelił. W 18. min. na polu karnym Ferrumu sfaulowany został Šimurda i Fibry pokazał, jak należy egzekwować „jedenastki" - 2:0. W 35. i w 51. Lipa podwyższył na 4:0, zaś dzieła dokonali w 62. Fibry, 68. - Šimurda i w 75. min. - bramkarz Serafin (ten ostatni z kolejnego karnego za faul na Ochodku). Ponadto 3 szanse zmarnowali Fibry, dwie -Šimurda (m. in. solo) itd. Widzów 300/6. Hadašík(k) **Jikl - Roznów 3:0 (1:0).** Piłkarze Karwiny zaczęli z impetem, lecz Sehnal już w 5. min. zaprzepaścił solowy rajd. Potem siły się wyrównały; niemniej w 24. min. Zelinka główką po rzucie rożnym zdobył prowadzenie dla gospodarzy. Walachom mimo dobrych chęci nie udało się wyrównać. Natomiast w 83. min. Sysala, który co dopiero wszedł na boisko, po samodzielnej akcji podwyższył na 2:0, zaś na krótko przed ostatnim gwizdkiem Zd. Mudry Sehnal „szczupakiem" ustalił wynik dnia. Widzów 250. ZK: Pustay i Navrátil (K).-p- **Szczepankowice - Skrzeczoń 1:1 (1:1).** Podobnie jak jesienią znów padł remis. Prowadzenie dla przyjezdnych zdobył już w 5. min. Majkut, którego uwolnił M. Górniok. Szybki sukces dodał graczom Rapidu otuchy; przez 20 minut spychali oni gospodarzy do defensywy, lecz obrona Sokoła była już nie do przebycia. Dobrą grą, rachlirwością i wyszkoleniem technicznym wyróżniał się w drużynie Szczepankowic były boguminianin Salapatek; z jego też podania wyrównał w 30. min. Tomiček na 1:1. Okazje do zmiany wyniku miały obie strony; największe Salapatek i Piskorz, lecz już bez efektu. W nerwowej końcówce posypały się żółte karty: 3 - 7 (Pristaš, Gross, Noga, Piskorz, Martinik, M. Górniok i Dedek). Sędzia Špálek był zdaniem gości niezbyt precyzyjny; w. 250.(k) **Sl. Orłowa - Bílowec 0:3 (0:1).** Jeszcze jedna porażka „tonącej" Slavii. Wszelkie jej wysiłki znów kończyły się przed polem karnym rywala. Cztery strzały oddane na jego bramkę w ciągu 90 minut to trochę z mało; do tego kardynalne błędy w obronie... W 32. min. młody Matušík (O) podał piłkę do rozpędzonego Korenego (B) i było 0:1; w 50. Čięf niepotrzebnie zgubił piłkę na środku boiska i znów Koreny podwyższył na 0:2, zaś wynik dnia ustalił w 77. min. Plishal. Wkrótce potem mógł obniżyć Králik, lecz bramkarz Krayzel z trudem spurował jego strzał na róg. ZK: 1 (Králik) - 2. Dobrze sędziował Šrut; w. 80.(k) **Krawarze - Beczwa D. 6:0, Swinów - Hosztice 0:2** itd. **Po 23, kol.:** 1. Krawarze 58, 2. Dziećmorowice 52, 3. Hosztice 43,... 12. Kz. Pole (11) 26, 13. Jákl 24, 14. Skrzeczoń 19, 15. Frydlant 15, 16. Orłowa 14 pkt.

◆ **IA KLASA: L. Piotrowice - ČSAD Hawierzów 5:1 (2:0).** Lokomotywa wzięła pełny rewanż za jesienną porażkę 0:4 i systematycznie zdąża ku wyższej klasie. Wynik jednakże - zdaniem gości - nie odpowiada przebiegowi gry, która w polu była na ogół wyrównana (w II połowie transportowcy dwukrotnie trafili w słupek!). Zadecydowała postawa bramkarzy obu drużyn. Gole strzelili: Nogol 3 (5. 50. i 55. min.), Gajger (43.), Mokrý (60. - z rzutu wolnego przez mur w samo okienko) - 88. Dłuhoš (po 538 minutach piotrowicki bramkarz Šrátek puścił pierwszego wiosennego gola!). Zaletą derby była czysta gra. ZK: 1 - 2, czerwona - 79. Čopišik (za dyskusje); widzów 215 (rekord); s. Szarowski.(kk) **M. Opawa - Pietwałd 0:0.** Zasłużony remis po wyrównanej grze. Żadnej z drużyn nie udało się wykorzystać wypracowanych okazji strzeleckich. Ze strony gości największe mieli Seidler (2x), Buček i Cudrák (pod sam koniec trafił on w słupek). Wyróżnili się bramkarze, w tym Klimecký (P). ZK: 2 - 2; s. Fiala z Krnowa.(k) **Oldrzyszów - Wrzesina 3:0** itd. **LOK.:** 1. Piotrowice 44, 2. Oldrzyszów 36, 3. ČSAD 32,... 6. Pietwałd (5), 7. Hluczyn (4) - po 27 pkt. itd.

◆ **IA KLASA - B: Fryczowice - Wędrynia 6:0 (1:0).** Goście tylko w I połowie utrzymywali wyrównaną grę; w drugiej odpadli, choć Broda dwukrotnie trafił w poprzeczkę. Strzelcy: Podhajský 3, Galásek i Chlemek (z karnego). ZK: 2 - 3.(f) **Cz. Cieszyn - Widcze 0:3 (0:0).** W I połowie nawiązał jeszcze Slavoj z dobrym rywalem wyrównaną partię, ale po zmianach w drugiej części uciierpiało zgranie zespołu; obrona była dziurawa. Własni górowali wyszkoleniem technicznym i dali cieszyniakom lekcję skuteczności. Bramki: 49. - Mička (stoper Kulich go nie powstrzymał), 65. - Kubíš (w zamieszaniu) i 89. - Mařík (przechytrzył zrezygnowanych już obrońców) - 0:3; ponadto kilka udanych interwencji miał bramkarz Fuják (CT). Okazji do skorygowania wyniku nie spożytkowali Kulich i Ciencíała. ZK: 3 - 2; w. 90; s. Brzezina.(am) **Dobra - Frensztat 1:2,** Polanka - Ostrawica 5:0 itd. **Po 19. kol.:** 1. Frensztat 42, 2. Dobra 37, 3. Polanka (4) 35,... 10. Bruszperk 23, 11. Wędrynia 20, 12. Hukwałdy 15, 13. Cz. Cieszyn 14, 14. Ostrawica 9 pkt.

◆ **IB KLASA: Oldrzychowice - Jabłonków 0:4 (0:1).** W derby Podbeskidzia wasz Spartak srogi rewanż za jedyną porażkę jesienną (1:2) na własnym boisku. Gospodarze nagrodzili od naporu. W 10. min. bramkarz gości obronił ostry strzał Czyża z 20 m. Potem siły się wyrównały. Szanse miały obie strony, lecz jedyną wykorzystał Bednařík (z dobitki). W II połowie więcej z gry mieli przyjezdni: 58. - Čmiel (przy tym stanie Maurcz z Oldrzychowic pokował w słupek); 74. - znów Bednařík (po główkowaf bramkarza) i 84. - Heczko (z dobitki). 0:4. ZK: 2 - 1; s. Krpec.(j) **Wierzniowice - Bonawa 2:0 (2:0).** Losy meczu rozstrzygnęły się dość szybko: 9. R. Čopík, 23. Harwot. Potem [illegible] się zaostrzyła i na boisku zaczęło być [illegible] 4) oraz czerwono (2 - 2)... Widzów 110. Convert.(k) **Dutynie D. - B. Dąbrowa 2:1 (2:0).** Gospodarze za grę w I połowie zasłużyli na [illegible] cięstwo, lech gole strzelili Neumann (w [illegible] i Kellner (w 29. min.); ponadto mieli oni 4 [illegible] sze okazje. Po przerwie obraz gry zmienił się [illegible] korzyść górników; lecz Mahdal w 68. min. [illegible] był tylko obniżyć, zaś dwukrotnie gospodarze wybili piłkę z linii bramkowej. ZK: 1 - 1.(l). **Łuków G. - Lutynia D. 1:2 (0:1).** Walka o [illegible] miejsce w tabeli wygrali goście. Bramki: Kowalchwil - Zaćek i Figura. (j) **Niebory - Wojkowice 1:2 (1:2).** Goście „wrócili" niebornaem [illegible] z jesieni, strzelając obie bramki z rzutów wolnych. Na 1:1 wyrównał Z. Turoń. Sędzia Pa[illegible] z Karwiny pokazał gospodarzom... 3 czerwone kartki (2 za faule, 1 za krytykę); widzów 70. **Piosek - HD Bogumin B 2:0 (2:0).** Gorąc [illegible] li idealny rewanż za jesienną porażkę 0:2. Mieli oni udany początek: 1. min. - St. Kluz 1:0 (z rzutu karnego za faul na Cz. Byrtusie w narożniku pola karnego), 6. - Cz. Byrtus 2:0 (habeym [illegible] lem po kontrze). W 45. min. Ligocki (P) nie [illegible] rady w sytuacji sam na sam. W II połowie lepsi przeważali goście, lecz dwukrotnie przeszkodziła ponadto obrona Piosku była czujna. Z niebezpiecznych kontr podwyższyć mogli Cz. Byrtus, Ligocki i Karpecki. Widzów 250 (rekord sezonu); s. Husar.(k-h) **Sn Hawierzów - Cierlicko 0:1 (0:1)!** W meczu outsiderów dowiódł do [illegible] wtórki jesiennego wyniku. Bramkę strzelił w 45 min. Kotásek (po rzucie rożnym i błędzie obrony słabo grającego Słowiana). ZK: 3 - 2s. Michna.(k) **LOK.:** 1. Jabłonków 47, 2. Wierzniowice 44, 3. Dąbrowa 32, 4. Dutynie 29, 5. Lutynia 27, 6. Żaków (5) 25, 7. Niebory (6), 8. Piosek (11) po 24, 9. Stonawa (8) 23,... 13. Cierlicko (14) 17, 14. Sn Hawierzów (13) 15 pkt.

-Opa. [illegible]